

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ówczesności zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkurazowe po 6 centów od miejsca 1 wiersza.
Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonosów; we Francyi w Paryżu wyłącznie agencya p. Adama, 4. Rue Clément 4.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Obwieszczenie

e. k. Ministerstwa handlu z 28 lipca 1883.

Galicyjski urząd pocztowy w Turynce funkcyonować zacznie od 1 sierpnia b. r., na mocy ustawy z 28 maja 1882 r., jako kasa zbiorowa urzędu pocztowych kas oszczędności.

Naczelný dyrektor poczt przeniósł oficyała pocztowego Jana Galasiewicza z Białej do Krakowa.

Od dnia 19 do 29 lipca sprawdzono w kraju następujące choroby stadne:

Zarazę pyskową i racicową u bydła: w Bóbrce i Podsosnowie (pow. bóbrecki), w Tołszczowie (pow. lwowski), w Laszkaach królewskich (pow. przemysłański), w Podhorodeach i Tatarsku (pow. stryjski)

Nosaciznę u koni: w Poddubcach (pow. rawski) i w Liplasie (pow. wielicki).

Świerzb u koni: w Krasnej (pow. brzeżański), w Trawniku (pow. bocheński), w Płaszowie, Piaskach, Wróblowicach i Brzezowie (pow. wielicki), w Uściu (pow. śniatyński), w Podkamieniu (pow. rohatyński), w Olszance (pow. rawski), w Krasnem (pow. rzeszowski) i w Krasówce (pow. tarnopolski).

Prócz tego panują w kraju następujące choroby stadne:

Zaraza pyskowa i racicowa: na dworcu kolejowym w Oświęcimiu i w mieście Oświęcimiu (pow. bielski), w Poluchowie wielkim i Kurowicach, w Łahodowie, Zeniowie (pow. przemysłański), w Pikułowicach, Srokach, Kozicach i Remanowie (pow. lwowski), w Bołszowcach, Kozarce, Demianowie, Czerniowie i Poświęrzcu (pow. rohatyński), w Andrychowiu (pow. wadowicki), w Dźwinogrodzie i Chodorowie (pow. bobrecki), w Przecławiu (pow. mielecki), w Wolicy i Bereźnicy królewskiej (pow. żydaczowski), w Łopuszce małej (pow. łańcucki), w Radeliczu (pow. drohobycki) i w Nadyczu (pow. żółkiewski).

Zaraza płucowa i w Strudze ad Chelmiec polski (pow. nowosądecki).

Zaraza wąglikowa: w Choronomie (pow. rawski), w Turbi (pow. tarnobrzeński), w Łanczynie (pow. nadwórniański), w Rodatyczach (pow. gródecki), w Demidowie (pow. bobrecki).

Róża wąglikowa u świń: w Rakobutach (pow. kamionecki).

Nosacizna u koni: w Demianowie (pow. rohatyński), w Opulsku (pow. sokalski), w Gromniku (pow. tarnowski), w Hruszowie, Kłonicach (pow. jaworowski), w Tutomie (pow. rzeszowski), w Bruckenthalu i w Poddubcach (pow. rawski), w Ugartsbergu (pow. drohobycki), w Niżborgu (pow. husiatyński) i w Presowcach (pow. zloczowski).

Świerzb u koni: w Wierczanach i Lisiatyczu (pow. stryjski), w Martynowie nowym (pow. rohatyński), w Wysocku niżnym, Jaworowie i Michnowcach (pow. turczański), w Błaszkwie (pow. pilzneński), w Janowicach (pow. tarnowski), w Tuligłowach (pow. jarosłański), w Tiutkowie (pow. trembowelski) w Kutyszczach (pow. tłumacki), w Weryni (pow. kolbuszowski), w Mikulińcach (pow. śniatyński), w Wolinie (pow. niski), w Kociubińcach (pow. husiatyński), w Tyliczu (pow. nowosądecki), w Burgau (pow. cieszanowski), w Smykowcach (pow. tarnopolski), w Malawie (pow. rzeszowski), w Wistoku wielkim (pow. sanocki), w Ujsołach (pow. żywiecki) i w Żukowcach (pow. zloczowski).

Lwów, dnia 29 lipca 1883.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 3 sierpnia.

Wiadomo już, jakie stanowisko zajęła wobec wniosku dr. Riegera, o zmianę czeskiej krajowej ordynacyi wyborczej, niemiecka mniejszość komisji, której ów wniosek przekazano do zbadania i zdania sprawy. Wprawdzie po tem, co zaszło w sejmie, gdy podniesiono kwestyę zmiany ordynacyi

wyborczej, nie mogło ulegać wątpliwości, że niemieccy posłowie wystąpią bezwarunkowo przeciw wnioskowi w samej komisji, ciekawą jednak było rzeczą, jak też mniejszość umotywuje swoją opozycyę, jakie podniesie zarzuty przeciw reformie wspomnianej ordynacyi. Ciekawość tę zaostrzała nie mało ta okoliczność, że posłowie, należący do dzisiejszej mniejszości, gdy przed pięcioma laty stali na czele większości, oświadczyli się w zasadzie kategorycznie za zmianą ordynacyi wyborczej. Ciekawość ta już zaspokojoną została. Dr. Herbst oświadczył w imieniu swoich przyjaciół politycznych, iż żąda odrzucenia wniosku, gdyż reprezentacya niemieckiej ludności została przy najnowszych wyborach zredukowaną do minimum, a wniosek dr. Riegera zmierza do wyparcia Niemców z tych nawet pozycyji, które w tej chwili zajmują. Zdaniem mowcy, zamiar taki da się już wysnuć z przemówienia dr. Riegera, wygłoszonego w dniu wyboru komisji, a wobec podobnych intencyj, nie innego nie pozostaje mniejszości, jak wstrzymać się od udziału w obradach komisji i dopiero w pełnej Izbie zaznaczyć swoje stanowisko.

Mowa dr. Riegera, na którą powoływał się dr. Herbst, znana jest już czytelnikom naszym w obszerniejszem streszczeniu; mowa ta, potężna siłą wewnętrznego przekonania, ale nacechowana zarazem pojednawczym duchem, wskazująca niebezpieczeństwa waśni a korzyści pojednania i zgody, posłużyła przewodzcy stronnictwa liberalnego, za powód do wycieczek przeciw wrzeczono w niej ukrytym tendencyjom, zmierzającym do stanowczego upośledzenia żywiołu niemieckiego. Jakże mianowicie ustępy mowy dr. Riegera mogły zdradzać owe wrogie

tendencye, o których dr. Herbst mówił, tego niewątpliwie nie zdołałby nikt wskazać, ale tu przecież nie chodziło o rzeczywisty stan rzeczy, lecz tylko o pozór, którymby jako tako wytłómaczyć się dało stanowisko mniejszości niemieckiej. Dr. Rieger wywody swoje uzasadniał na etno- i geograficznej podstawie, udowadniał, że dotychczasowa ordynacya wyborcza jest niesprawiedliwą i nie da się pogodzić z faktycznym stanem rzeczy; że ordynacya ta, której zmiany życzyli sobie Niemcy przed pięcioma laty, opiera się na gruncie chwiejnym, jest niejasną, wadliwą i stoi otworem dla sztucznych eksperymentów, któremi według okoliczności, raz to, drugi raz owo stronnictwo posługiwać się może. Że tak jest rzeczywiście, świadczy najwymowniej dzisiejszy skład sejmu. Dawniejsza większość została zredukowaną do 75 głosów, poprzednia zaś mniejszość rozporządza dzisiaj 167 głosami. Jedyną i wyłączną przyczyną tej zmiany sytuacji jest szmerlingowska reforma wyborcza. Sztuczna jej niesprawiedliwość, wymierzona przeciw narodowości czeskiej, odwróciła się obecnie przeciw tym, którym przynosić miała korzyści, a stało się to w skutek ubytku głosów z kuryi większych posiadłości, posiadającej najniesprawiedliwszy przywilej decydowania przy wyborach. Wniosek dr. Riegera ma właśnie na celu uchylenie tego przywileju, zmierza on głównie do reformy ordynacyi wyborczej dla większej posiadłości. Wśród obecnych stosunków, stronnictwo wiernokonstytucyjne pozyskałoby na podstawie tej reformy znaczną liczbę głosów, a rezultat wyborów byłby w każdym razie wyrazem przekonania i woli całej ludności, nie zaś pojedynczej tylko koteryi. Jeśli przeto jest mowa o tendencyi

10)

SZLACHETCZYNA

OBRAZEK Z PRZESZŁOŚCI

(Ciąg dalszy.)

O brzasku dnia, kiedy całe miasto spoczywało snem błogim, po trudach burzliwego, choć krótkiego odpustu, a wszystkie drzwi i okiennice szynków były szczelnie zawarte, jakiś człeczyna wsuwał się niepewnym krokiem na pusty rynek, z wielką oględnością i ostrożnie.

Co chwila oglądał się po za siebie, przesuwał się bojaźliwie pod ścianami domostw, jakby się obawiał, aby go nie pojmano na gorącym uczynku. Człowiek to już był dobrze niemłody, ale krępy i silny. Odziany w gunię bajową, trochę wytartą, z welnianemi pętlcami, a skrojoną w kształcie czamary. Na nogach miał chodaki czyli — jak je tam nazywają — postole z lipowej kory. Zapewne zaopatrzył się w tego rodzaju obuwie, aby ciszej stąpać i w danym razie łatwiej salwować się ucieczką.

Trzymał w ręku gruby kij sękaty. Z pod niskiej barankowej czapeczki, długie siwe włosy spadały mu na kołnierz kapoty.

Krokiem żółtym, mierzonym można powiedzieć „złodziejską” przeczornością, obszedł cały duży rynek dokoła.

Nim tego jednak dokonał, słońce podniosło się znacznie wyżej.

Gdy się przekonał, iż rynek całkiem był pusty, zatarłszy ręce, mruknął z zadowoleniem:

— Przecie dyabli wynieśli tych przekłetych Radziejowczyków!
Po chwili dodał:

— Ciekawa rzecz, co się stało z pępem, dobrzeby było go dostać! Jeżeli jest jeszcze, to już nie gdzie indziej tylko na probostwie... Tysiąc czerwonych złotych, to nie przelewki mosanie... Kupiłbym sobie cząstkę Suhaka!... Może to grzech... Ksiądz, a do tego biskup, święta osoba... ale i oni nie uważają się za coś złego, a jeżeli potrzymają pod wartą, to z wszelakim honorem... Na złe zaś to nikomu nie wyjdzie, bo kraj się uspokoi, Radziejowczyki przestaną przewodzić... a ja biedować! — zakończył, uderzając się po puste kieszeni.

Cały pogrążony w rozmyślaniu, przekonany, iż sam jeden tylko był na rynku, zaniechał poprzedniej ostrożności. W tem potracił nagle kogoś drugiego, jakąś figurę do siebie podobną i prawie tak samo jak i on ubraną.

Obaj przerażeni odeskoczyli od siebie, a potem jednocześnie zawołali:

— Co waś tu robisz?
— Cóż to za ranna przechadzka?
— Ja tego... tam... szukam mojej krowy...

— Czy to tu pastwisko?
— Waszności co do tego?... ale ciekawym, czego to waćpan spacerujesz? — ofuknął pierwszy.

Wtem nowa postać, prawie nieróżniąca się od dwóch poprzednich, natknawszy się na nich, już chciała umykać, gdy jeden z poprzednich zawołał:

— A pan Bandura!...
— Czołem waćpanom Hudo i Suhaku... a co tu ichmościowie robią, kiedy wszystkie poczciwi ludzie jeszcze spoczywają...
— To widzę, że Bandurowie do nich się nie liczą — zadrwił Huda.
— Ano rzecz prosta, wszakże to imię pan Bandura sam powiedział — drwił Suhak, stając po stronie pierwszej napotkanego.

— Już to Bogiem a prawdą, jacy tam są Bandurowie to są, ale zawsze więcej warci od wszystkich Hudów i Suhaków — odciął się zaciekony. A w formie usprawiedliwienia dodał:

— Ja co innego; miałem ważny powód do wyjścia, bo mi się wieprzak wymknął z karmnika i obawiam się, żeby go gdzie w szkodzie nie zajęto.

— Cha! cha! — rozśmiał się na całe gardło Suhak — no proszę, jakieś same nieszczęścia na Wołkowińskich. Panu Hudzie zginęła krowa, panu Bandurze wieprzak... cha! cha! cha!... — zanosił się od śmiechu.

Dwaj inni zkonfundowani pluęli w garście, a przyskakując groźnie do Suhaka, zawołali:

— Oj, żebyś ino waćpan nie miał gorzszego nieszczęścia...

— Żeby ci tylko nie zginęły uszy...

Leż Suhak, chociaż także niemłody, jednak młodszy od przeciwników, podniósł w górę kij sękaty, jakby się nim zasłaniał od nagłej napaści. Agresorowie, śnać wiedzieli, że od nich silniejszy, bo nie spieszyli się do walki. Tymczasem ten szczył z nich zgryźliwie:

— Co tu w bawełnę obwijają, ani waćpana krowa, ani waćpana wieprzak nie zginął, ale polowaliście na księdza biskupa... Zapachniały wam dukaty królewczków!... co? he!...

I głośnym śmiechem zakończył mowę. Zawstyżeni przeciwnicy zaniechali zaczepki i ocy w dół spuścili.

— Kocioł garnkowi przygania, a obaj smolą; jakby i waćpanu to samo nie pachło... Wszyscy wiedzą, jakiś ty legart, że do południa sypiasz, a tak rano, od kiedyś żyw, nikt waćpana nie widział — przerwał mileżenie Bandura.

— Alboż ja mówię, że nie... Jenó je-

śli człowiek puszcza się na szelmstwo, to już niech nie będzie hipokrytą, bo to podwójna szkarada... Boże odpuść mi grzechy, a dobrze byłoby księdza biskupa przyłapać, myślę sobie...

— A nie lżyżje waćpan jak pies! bo ja to pierwszy pomyślałem!... — zawołał Huda.

— Nie breszcie obydwu, bo ja tu z północka sznurkuje. Jeszcze się nie wszyscy z odpustu rozeszli, kiedym tu leżał za tą kłodą.

— A ja wam mówię, że zjecie dyabła, ale nie biskupa! — zawołał Suhak, zakasując rękawy i wysuwając z pod nich żyłaste ramiona.

Przeciwnicy jego gotowali się w tenże sam sposób do boju.

Żył każdy na swoją rękę miał wojować, gdy wtem ostudził ich zapal skrzypp otwierających się wrót austeryi, w pobliżu której mieli stoczyć zaciętą walkę.

Na ganku stał Mowsza, odziany w śmiertelną koszulę i w całym stroju, jakiego żydzi zwykli używać w czasie modlitwy. Kiwając się, odmawiał ranne pacierze, po skończeniu których mruknął do siebie uśmiechnięty:

— Znać że kota nie ma, myszy wyłażą z nory; ale gdyby pan Kostenko zjawił się nagle, tożby ich przepłoszył!

Trzej niedoszli zapaśnicy, zmieszani zjawieniem się żyda, zbliżyli się do karczmy, aby go powitać.

— Czy dobry mieliście targ na odpuscie? — pytał Huda.

— Dlaczego miał być zły, chwalić Boga niezego... Ale co to jakoś ichmościów nie spotkałem wieczorem na targu? — spytał żyd z tajoną ironią.

— Ba!... dla świętego spokoju usunęliśmy się, unikając bójki, a w istocie warto-

wniosku dr. Riegera, to tendencja ta zmierza raczej do wzmocnienia, niżeli do ograniczenia dzisiejszej mniejszości, zarazem jednakże pragnie wytworzyć w miejsce sztucznej, większość naturalną. Opozycja, stając na stanowisku absolutnej negacji reformy wyborczej, powodowana jest oczywiście nadzieją, iż utrzymanie ordynacji *in statu quo*, zapewni, a przynajmniej umożliwi mniejszości dzisiejszej powrót do dawnego stanowiska w sejmie praskim. Na czym opiera się ta nadzieja? Trudno odpowiedzieć, gdyż ubiegłe wybory powinny być najlepszym dowodem, iż właśnie utrzymanie stanu rzeczy w niezmiennym formie i warunkach, zagrażać może mniejszości, że pozostanie nią stale, a nawet utracić może jeszcze kilka lub kilkanaście głosów.

W każdym jednak razie, wywody dr. Herbsta i zarzut, że reforma jest groźbą dla Niemców, że kryje się w niej zamiar zepchnięcia posłów liberalnych na stanowisko nie znaczącej frakcji, wydaje się zupełnie bezpodstawnym. Dr. Herbst przyrzekł, iż w pełnej Izbie obszerniej wyjaśni powody, które zniewalają się przeciw wnioskowi dr. Riegera. Być może, iż zapowiedziane argumenta potrafią silniej przemówić przeciw potrzebie i użyteczności reformy. Dotychczasowe wywody dr. Herbsta w komisji, nie zdołały pewno przekonać nikogo, a powierzchownością swoją i brakiem uzasadnienia, dają wcale nieszczerne świadectwo zajętemu przez dr. Herbsta stanowisku, na obronę którego tylko tej siły argumenta przytaczać się dają.

SPRAWY MONARCHII

Ze strony kompetentnej piszą do *Pester Lloyd*: „Obecnej kanikule należy niezawodnie zawiadzić wiadomości, podaną przez dzienniki francuskie, iż w czasie zjazdu Najj. Cesarza austriackiego z Monarchą niemieckim, przyjdzie do skutku traktat w sprawie aneksji Bośni i Hercegowiny. Wprawdzie nie jesteśmy wtajemniczeni w dyplomatyczne misterya, ani znane są nam cele zapowiedzianego zjazdu, to jednakże zdaje się być jasnym, że do aneksji prowincji okupowanych nie potrzeba porozumie-

nia z Niemcami. Albo Austria potrzebuje do aneksji przyzwolenia W. Porty, jako tego mocarstwa, którego suwerenat w znanej konwencji został przynajmniej teoretycznie poręczony — w takim zaś razie przyszłoby Austrii załatwić sprawę z samą Portą, a nie z kółkami mocarstw — albo też aneksja wymaga pozwolenia ze strony gabinetów europejskich, a w tym razie jednostronny traktat zawarty z Niemcami, nie doprowadziłby do celu. Zresztą dzienniki francuskie mylnie oceniają działalność naszego urzędu zagranicznego, przypisując mu zamiar aneksji Bośni i Hercegowiny. Możemy zaręczyć, że nasz urząd zagraniczny nie myśli o tem. Przy tej sposobności zapisujemy pogłoskę, według której w Gastein ma się spotkać hr. Kalnoky z ks. Bismarckiem. Ile w niej prawdy, trudno docieć; gdyby jednak wiadomość ta miała się sprawdzić, należałoby przypuścić, że spotkanie to miało być na celu przedłużenie przymierza, zawartego pomiędzy Niemcami i Austrią w r. 1879 na lat pięć.“

— *Presse* porównywa przebieg tegorocznej sesji sejmowej z dawniejszymi, i tak pisze: „Sejm trzyma się ściśle granic swojej kompetencji, szanuje konstytucję i ordynację krajową, a stronnictwo narodowe nie dało się skusić do użycia, przy swoich zabiegach, środków niewłaściwych i nielegalnych. Co więcej, Czesi przyszli do przekonania, że w państwie, opierającym się na prawie, nie ma ani uprzywilejowanych ludów i krajów, ani uprzywilejowanych jednostek; przekonali się oni dalej, że w kraju Korony św. Wacława mieszka przeszło dwa miliony Niemców, nad którymi nie można i nie należy przechodzić do porządku dziennego. Ztąd też wnioski, jakie w ostatnich czasach wyszły z obozu narodowego i konserwatywnego, mają zupełnie inny charakter, aniżeli poprzednie. Reforma krajowej ordynacji wyborczej przyniesie korzyści, zarówno Niemcom jak i Czechom, wniosek hr. Clam-Martinicza ma być zmodyfikowany według życzeń mniejszości, a nawet wniosek Kwiczkały pragnie uwzględnić potrzeby obu narodowości.“

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Stosunki półwyspu Bałkańskiego).

Ze względu na polityczne znaczenie oświadczeń króla serbskiego, których bardzo niedokładną treść przyniósł telegram, powtórzmy tu w obszerniejszym streszczeniu te rewelacje, podane przez korespondenta *Neue fr. Presse*. Zwracając one tembardziej uwagę, że, jak to przed kilku dniami podniósł *Presse*, której artykuły podaliśmy, stan rzeczy na półwyspie Bałkańskim zajmuje zarówno sfery petersburskie, jak i berlińskie. Rosya występuje tam czynnie, gdy Berlin ogranicza się na roli baczego obserwatora. W zapamiętaniach króla serbskiego odzwierciedla się po części treść da-

żeń i życzeń ludów południowo-słowiańskich, a zwłaszcza ustęp o konfederacji państw Bałkanu, usposobieniu i stronnictwach Serbii, jako wyraz opinii jednego z członków tej idealnej konfederacji, zasługującej na zastanowienie.

Rozpoczynając od charakterystyki stronnictw w Serbii, oświadczył król Milan, że trudno twierdzić, jakoby część duchowieństwa serbskiego, stanu nauczycielskiego, tudzież niższego świata urzędniczego, nie popierała dążeń skrajnych. Skrajne te zapamiętania jednak, tracą w Serbii z dniem każdym zwolenników. Przewodcy radykalizmu są to młodzi ludzie, u których wygórowana ambicja zamęca jasność pojęć o moralnych i materialnych zadaniach państwa. Lud serbski jest z natury demokratyczny, ale myliłby się, kto by go posadził o skłonności do komunizmu lub socjalizmu. Serb nie przyda się nigdy na komunistę, bo o ile z jednej strony jest dobrodusznym, o tyle z drugiej zanadto zamożnym. Włóscianin serbski nie pojmuje nawet dokładnie znaczenia konstytucji, a to czego pragnie, to wolności gminy, dobrych sądów i o ile możności jak najniższych podatków. Głównie też sprawy podatkowe służą radykałom do wyzyskiwania łatwowierności ludu i za narzędzie rozdrażnienia. Smutna rzecz, że środka tego używają ludzie na pozór inteligentni, korzystając z tego, że ludowi uśmiecha się myśl zniesienia podatków. Gdyby to nie było zbyt ryzykowną dla państwa próbą, to najlepiej by, dla zdyskredytowania stronnictwa radykalnego, powierzył mu na jakiś czas ster rządów. W pół roku doprowadziłoby do absurdu i wywołałoby jeszcze większą opozycję przeciw sobie, niżeli rząd obecny.

O drugim stronnictwie, liberalnym, mówił król Milan jako o opozycji zdolnej do rządów, lubo w większości swej nie rozumie wymogów współczesnej chwili. Zanadto przywiązane jest do tradycji i chętnie by Serbię otoczyło murem chińskim. Pojmuje natomiast konieczność utrzymania stosunków z zagranicą. Obecny prezes gabinetu p. Piroczanac jest człowiekiem poważnym i wielce pracowitym, który bada rzecz każdą wszechstronnie. I inni członkowie ministerstwa dzisiejszego mogliby być uważani za ozdobę każdego gabinetu, ale główna zaleta składu całego ministerstwa polega na rzetelnym oddawaniu się pracy i zaniechaniu wszelkich zachebanek szowinistycznych. Był czas, w którym sam byłem nieco za gorącym i do gorącego patriotyzmu zachęcałem, ale to był czas odpowiedni. Miało to miejsce w owym okresie sprawy wschodniej, po którym nastąpił traktat berliński. Za wielką zasługę poczytuje król ministrom, iż pojęli, że po traktacie berlińskim zmieniła się sytuacja Serbii. Szowinizm tedy oddał usługi, jakie był powinien i obecnie w kraju są już resztki tylko uczuć przesadnych. Głównem zadaniem jest popierać ekonomiczny rozwój Serbii, podnieść stan oświecenia publicznego, zreorganizować armię i administrację. Po krótkim omówieniu tego wewnętrzne zadania państwa serbskiego, przeszedł król do kwestyi konfederacji państw bałkańskich.

Myśl tę, są słowa króla, można poniekać usprawiedliwić i dlatego prasa państw bałkańskich zajmuje się nią tak żywo i znajduje niekiedy odgłos w prasie europejskiej. Ale, jak to często bywa na świecie, gdy idzie o rzeczy piękne i pożądane; usprawiedliwieniu tej myśli stoją obecnie na zawadzie przeszkody, trudne do usunięcia. Sprzeczne interesa rozdzielają tu nie tylko ludy tego półwyspu, ale nawet plemiona po części jednolite. Pomiędzy Bułgarami a Grekami, Czarnogórcami a Albańczykami, Albańczykami a Grekami istnieje zbyt głęboka rywalizacja, żeby projekt federacji bałkańskiej mógł przyjść do skutku bez wielkich trudności. Co do Rumunii, to jeszcze wielkie pytanie, o ile i czy zechce być czynnikiem w podobnym związku państw bałkańskich, a zresztą i tu wystąpić musi różnica interesów, szczególnie na prawym brzegu Dunaju. Nie sądzę, żeby idei federacji państw bałkańskich można odmawiać zupełnej przyszłości, lubo obecnie kwestya ta należy do sfery omówień dziennikarskich. Wszelako, kto dożyje, przekona się, czy zwycięży siła wspólnych interesów ludów bałkańskich, czy też siła rzeczywistych stosunków i realnych warunków życia.

(Dwór duński.)

Z Kopenhagi piszą do *Pol. Corr.*: „Dziennik wasz doniósł już o zaniechaniu projektu wyjazdu królestwa duńskiego do Petersburga. Natomiast potwierdza się wiadomość, że cesarzowa rosyjska w połowie bieżącego miesiąca uda się do Danii, gdzie zjedzie się ze swoimi siostrami, księżną Aleksandrą Wali i księżną Tyrą Kumberlandzką. W pierwszych dniach września, również król grecki, po ukończonej kuracji, pospieszy do Kopenhagi. Dwór z licznym poczem gości zamieszka w zamkach Bernstorff i Fredensborg. Obiega pogłoska, że car Aleksander będzie towarzyszył swojej małżonce do Danii. Z

Petersburga donoszą, że wyznaczono już nawet urzędników, którzy mają znajdować się w świecie carskiej. Pogłoski te jednakże należy przyjmować z pewnym zastrzeżeniem, albowiem dotychczas nie zostały wcale potwierdzone ze strony kompetentnej.

(Uzbrojenia. — Minister Wannowski.)

W korespondencji petersburskiej do *Köln. Ztg.*, na którą redakcja tego dziennika szczególnie zwraca uwagę, jest mowa o przygotowaniach wojennych rządu rosyjskiego. Czytamy tutaj między innymi: „Roboty około ufortyfikowania Kowna, prowadzone są z niezwykłym pospiechem i z zachowaniem nadzwyczajnych środków ostrożności. Wszystkie forty są tak bacznie strzeżone, że zbliżenie się do nich jest prawie niemożliwe dla każdego obcego. Do robót używają wyłącznie ludzi rosyjskiego pochodzenia, sprowadzonych po większej części z Rosyi, przeważnie zaś z gubernii kijowskiej. Rozmaitymi czasami sprowadzono około 10.000 robotników i mnóstwo powozek. Dalej pisze korespondent, że importowanie tak znacznej liczby robotników, po większej części podrzanej konduity i mających tylko bardzo słabe pojęcie o prawach własności, oddziaływa jak najgorzej na ludność okoliczną, przede wszystkim zaś na klasę roboczą.“

Pewną ma być rzeczą, że minister wojny Wannowski popadł w niełaskę, a to z powodu dopuszczenia się pewnych nieprawidłowości w urzędowaniu. Za jego czasów, nepotyzm kwitował jak nigdy przedtem, pieniądze, przeznaczone na wsparcia dla oficerów, w jednej tylko części dochodziły swojego przeznaczenia, słowem działy się nadużycia, na które minister patrzył zazwyczaj przez szpary. Car, który nadzwyczaj cenil Wannowskiego, mocno jest na niego zagniewany. Wpływowi krewni jednego z uboższych oficerów, któremu odmówiono wypłaty przeznaczonego mu wsparcia, udali się z prośbą immedyacyjną wprost do cara i oskarżyli Wannowskiego, przytaczając długi szereg podobnych wypadków. Car zarządził natychmiast ścisłe dochodzenie, które stwierdziło prawdziwość oskarżenia. Wannowski, jak donosiło już biuro telegraficzne Wolffa, „otrzymał dłuższy urlop za granicę, dla poratowania zdrowia.“

(Okólnik W. Porty.)

Pol. Cor. odbiera z Konstantynopola tekst okólnika, przesłanego przez tureckie ministerstwo spraw zagranicznych do otomańskich przedstawicieli za granicą. Brzmi on w dosłownym przekładzie:

„Z chwilą wybuchu cholery w Egipcie zarządził rząd cesarski wszystkie potrzebne środki zaradcze. W skutek decyzji najwyższej rady sanitarnej, wszystkie powienności z Egiptu i te, które były przewożone kanałami suezkim, niemniej powienności z Cypru, jeśli nie zachodzi usprawiedliwione podejrzenie, iż są zakażone, mają podlegać piętnastodniowej kwarantannie, w przeciwnym razie dwudziestopięciodniowej. Oprócz tego wszystkie okręta, które odbyły już kwarantannę w Bajrucie lub Smyrnie, mają uleść 24 godzinnej obserwacji i dwukrotnemu zbadaniu przez komisję lekarską. Dalej postanowiono, oprócz urządzonych już szpitali w obu powyższych miastach, urządzić jeszcze stacje sanitarne na Rodusie. Echref effendi, wyższy urzędnik zarządu sanitarnego, któremu poruczono zorganizowanie nowego szpitalu, opuścił już Konstantynopol w towarzystwie licznego personelu. Namioty i potrzebny materyał zostaną oddane do jego dyspozycji. Rząd cesarski polecił mu dalej, aby czuwał nad ściśłym wykonaniem ogłoszonych przepisów i sprawował dozór nad policją zdrowia, zorganizowaną na wybrzeżach i wyspach. W tym celu oddano pod jego rozkazy trzy okręty, a zarazem upoważniono go w razie potrzeby wezwać do pomocy okręty, stojące pod rozkazami generał-gubernatorów. Echref effendi zwiedzi także szpitale w Smyrnie i Bajrucie i przekona się, o ile odpowiadają swojemu przeznaczeniu. W końcu W. Porta, spełniając formalne rozkazy Jego Mości sułtana, poleciła władzom kompetentnym, aby agentom sanitarnym używały jak najenergiczniejszego i najgorliwszego poparcia i dostarczały im wszystkich potrzebnych materyałów.“

(Kłeska Anamitów.)

O kłesce, poniesionej przez Anamitów pod Nam Dinh, zamieszcza telegram *Standardu* z Honkongu następujące bliższe szczegóły: „Francuzi rozpoczęli na nowo swoje operacje w Tonkinie, a pierwsza ich akcja została uwieńczona zupełnym powodzeniem. W ciągu ostatnich dwóch miesięcy, załoga w Nam Dinh była ściśle obsadzona przez nieprzyjaciela. Postanowiono więc urządzić wycieczkę i plan ten wykonano d. 19 lipca. Połowa załogi francuskiej wsiadła na przygotowane łodzie i wyładowała niepostrzeżenie na tyłach nieprzyjaciela. Nazajutrz rano uderzyli Francuzi z nadzwyczajną brawurą

by było tych bisurmanów Radziejowczyków przetrzepać — odgrażał się Bandura.

— A czemuż to jegomościowie pozwolili im buszować jak u siebie. Słyszę, że w kościele było bardzo piękne nabożeństwo z samym księdzem biskupem.

— Powiadam ci panie Mowszo, że i tego nie widzieliśmy. Siedzieliśmy w domu jak bisurmani podezas nabożeństwa, a wszystko dla świętego spokoju, żeby zgerzowania nabożnym nie czynić. Nawet nie otrzyskaliśmy błogosławieństwa pasterskiego.

Pan Suhak, porozumiewawszy się wzrokiem z towarzyszami, jakby im chciał powiedzieć: „działajmy wspólnie“, dodał:

— Owóż my to sobie umyśliśmy, iż to jakoś nie godzi się, a byłoby grzechem nie skorzystać z dobrej okazji — więc mamy zamiar prosić imię księdza biskupa, ażeby nas pobłogosławił... Musicie wiedzieć panie Mowsza, gdzie on się teraz znajduje?... Zapewne zatrzymał się na probostwie?..

— Ale zkąd on się tak nagle wziął, bo nikt nie wiedział kiedy przyjechał? — wtrącił p. Bandura.

— Zkąd on się wziął, albo ja wiem. Może to był cud! — szydził Mowsza. — Ale jakie z jegomościów klugery, chcecie żebyśmy powiedzieli gdzie jest ks. biskup, wiem tylko pewno, że go na probostwie nie ma. Dajcie mi waćpanowie pięćset dukatów... a zresztą jak dla was to i za trzysta, powiem gdzie go znajdziecie.

— Alboż to waćpan myślisz, że my to tego... o! chowaj Boże, my przecie chrześcijanie... katolicy... chcieliśmy prosić pastera o błogosławieństwo — wybałał pomieszany Huda za siebie i niemniej pomieszanych towarzyszy.

— Ja tak sobie żartowałem, ja wiem co waćpanowie dobre katolicy, czemu nie miałbym powiedzieć, gdzie jest ks. biskup... — Gdzież? — zakrzyknęli wszyscy trzej razem.

Żyd się uśmiechał skrycie.

— Ale tymczasem może waszmościowie czem się posilą, może krupniczku*, bo ranek chłodny?

— Nie, nie, na ten raz dziękujemy, bo jakoś nie uchodzi stawić się przed taką dostojną osobą i trącić trunkiem — odparł Huda.

— Nie szkodzi. Zagryźć gwoździkiem i cynamonem, to czuć nie będzie — zwlekał z umysłu Żyd.

Wółkowińscy zaś niecierpili się tymczasem.

— Dziękujemy, dziękujemy — mówił Bandura — niechno wróćmy od ks. biskupa, to potem.

— A może waćpanowie na prędcę po czarce miętówki, mam rarytne, będziecie pięknie pachnąć... —

— Ej, mówże raz, nie ma czasu, może ks. biskup wyjechał — prawil niecierpliwie Suhak.

— Kiedy jegomościom tak bardzo pilno, to już powiem — cedził powolutku Żyd.

— A mówże już waćpan!

— Niedaleko ztąd, traktem mohylewskim pojechał ksiądz biskup z p. Kostenkiem i Radziejowskimi... A teraz pozwól jegomości krupniczku?

Wółkowińscy widocznie opuścili uszy. — Dawaj — zawołał Bandura — na frasunek dobry trunku.

Żyd śmiejąc się w duchu, a rad, iż mu się krotoczwila powiodła, wszedł do wnętrza austeryi dla przygotowania traktamentu.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

PIOTR JAKA BYKOWSKI

*) Trunek przygotowywany z wódki ogrzanej z miodem i korzeniami. (Przypisek autora).

na Anamitów, którzy nieprzygotowani wcale na podobny napad, nie mogli stawić skutecznego oporu. Sceny, jakie teraz nastąpiły były przerażające. Zdjęci strachem Anamici uciekali w największym popłochu i nieporządku. Francuzi mordowali bez litości uciekających. Ogółem zabito przeszło 1000 ludzi i zdobyto siedm dział. Ponieważ obecnie przeszło dwa tysiące Francuzów znajduje się w Hanoi, postanowiono uderzyć na oszańcowane stanowisko nieprzyjaciela pod Sontay. Flotylla francuska, bezzwłocznie po przybyciu okrętów z wojskiem, urządzi demonstrację wzdłuż wybrzeży chińskich. Nowy gubernator Tonkinu p. Harmond przybył już i objął urzędowanie.

KRONIKA

— Mianowania w armii. Starszy lekarz sztabowy II klasy, dr. Maksymilian Schüller, kierownik szpitala garnizonowego nr. 14 we Lwowie, mianowany szefem sanitarnym VII korpusu armii; zaś starszy lekarz sztabowy II klasy dr. Jan Boese, naczelny lekarz wojsk domu inwalidów w Wiedniu, przeniesiony do szpitala garnizonowego nr. 14 we Lwowie, jako kierownik.

Starszymi lekarzami rezerwy w pułkach lub szpitalach galicyjskich mianowani zastępcy lekarzy-asystentów rezerwy dr. Józef Szajna i dr. Samuel Lichtenstein; zaś lekarzami asystentami w tych pułkach lub szpitalach, elewowie wojskowo-lekarscy II klasy dr. Wojciech Fiałkowski i dr. Julian Dadez. Wreszcie starszym lekarzem w stanie czynnym c. k. armii mianowany ochotnik jednoroczny dr. Jan Koss, urlopowany z pułku pieszego nr. 77.

(m) Kolonia wakacyjna. Instytucja ta w lot zyskała sobie sympatyę ogólną nie tylko w mieście naszym, ale w całym kraju. Dowiadujemy się o następujących szczegółach, które chętnie podajemy do wiadomości publicznej, widząc jak się ogół sprawą tą żywo interesuje. Naprzód podajemy dalszy wykaz składków na kolonię wakacyjną. W zarządzie głównym złożyli: Gisia Z. 1 zł., Dudus Z. 1 zł., dr. Edward Stroynowski 5 zł., A. D. 20 zł., Julia Lisowska 2 zł., w redakcyi *Kuryera Lwowskiego* złożono łączną sumę 82 zł. 61 ct. w ostatnich dwóch dniach; w kwocie tej mieści się datki bezimiennego dobrodziejcy w kwocie 25 zł. W skutek wyraźnego życzenia ofiarodawców przyjęty został jeszcze 27my chłopak Ch., z którym jednakże lista członków kolonii wakacyjnej stanowczo zamknięta została, a to z powodu braku miejsca na więcej osób w gospodarstwie Tow. Czarnoborskiego w Żabiu. — Ks. biskup Morawski udzielił dyspensy od postu na cały czas uczestnikom kolonii, ze względu na stan zdrowia chłopaków. Nadeszła wiadomość, że burmistrz m. Kolomyi z kilku radnymi oczekiwają będzie na dworcu kolejowym przybycia kolonii i zajmnie się jej przyjęciem i odwiezieniem do Koszowa, kosztem gminy, w Koszowie zaś urządzone zostanie obiady, staraniem prezesa tamtejszej Rady powiatowej. Kilku kupców lwowskich popieszyło również z datkami ze swych sklepów i tak: p. K. Majer opuścił połowę ceny za krowki, wzięte z jego składu wyrobów towarzyskich, p. F. S. Bardasz ofiarował kołnierzyki, krawatki i spinki, p. Müller spodenki do pływania, pończochy i t. p., p. Bodek 10 książek do czytania dla dzieci. — W niedzielę udadzą się dzieci z sali ratuszowej po pożegnaniu do kościoła OO Bernardynów o 10¹/₂ rano, gdzie otrzymają błogosławieństwo kapłańskie, poczem wsiądą do tramwajów na placu cłowym i odjadą pod nadzorem nauczycieli na dworzec kolejowy.

— Wycieczka towarzystwa stowarzyszenia młodzieży handlowej, zapowiedziana na 29 lipca, odbędzie się pojutrze, w niedzielę, do lasku na Pasiakach, za rogatką Lyczakowską. Początek zabawy o godzinie 3 po południu.

— W Krynicy odbyła się w środę loterya fantowa na dochód budowy kościoła. Wszystkie bilety rozprzedano. Nawet żydzi chętnie je nabywali i to w znacznej liczbie.

— Romanse Aleksandra Dumasa (ojca) cieszą się podobno dotąd na Węgrzech ogromną popularnością i niesłychanym powodzeniem. Jeden z dzienników peszteńskich pomieszcza z tego powodu opowiadanie pewnego młodego wieśniaka, który w dziecińczych latach, pasając gęsi, przeczytał matce głośno i od deski do deski całego *Monte Christo*, a później, opuściwszy strzechę rodzinną, udał się do miasta, skończył nauki i został gubernierem w domu zamożnego prokuratora. Pewnego pięknego poranku wybrał się on na wieś z swoim uczniem, ażeby odwiedzić i pozdrowić matkę. Pocewija kobiecina ucieszyła się mocno na widok syna i jego „dystygowanego“ pupila; nie mogła jednak zrozumieć, czem jest istotnie chlebobawca jej jedynaka. — „Co to jest prokurator?“ — pytała wieśniaczka, posiadająca złote serce, ale nie mająca najmniejszego wykształcenia — Jaki? nie wiecie matko, czem jest prokurator? — powtórzył syn pozornie zdziwiony, istotnie zaś sam bardzo zakłopotany, nie wiedział bowiem

w jaki sposób zdoła rodzicielce wytłómaczyć na czem polega znaczenie i godność prokuratora. — „Czy to co więcej od *szogalbira*?“ — zapytywała znowu staruszka. — „Dużo więcej. Oto widzisz mateczko...“ — i zaczął objaśniać szeroko i długo, ale chłopka kiwała głową, mówiąc, że nie a nie wywódów jego nie rozumie. Nagle gubernierowi przychodzi genialna myśl do głowy: — „Matko — rzece — nie zapomniałiście *Monte Christo*?“ — „Ani słówka. Och! co to za śliczna historia!“ — „Pamiętasz Villeforta?“ — „Tego co uwięził Dantesa. Dobry jesteś... nie miałabym go pamiętać. A jakże, pamiętam i jak jeszcze pamiętam.“ — „Otóż ojciec mego ucznia spełnia te same co on obowiązki.“ — „Al teraz to już rozumiem.“ — Tym sposobem pocziwa wieśniaczka węgierska, dzięki Aleksandrowi Dumasowi, dowiedziała się czem jest prokurator.

— O Coquelinie (młodszy), bracie słynnego aktora z Komedyi francuskiej, opowiada *Figaro* zabawna anegdota, twierząc, że jest autentyczną Coquelin, który nawet w części nie posiada talentu swego starszego brata i jest zaledwie użytecznym artystą pierwszej sceny paryskiej, pewnego dnia, w deszcz, wsiada do dorożki, a odbywszy kurs płaci i daje napiwku tylko dwadzieścia pięć centymów. Oburzony woźnica woła za nim: „Słuchajno pan! a nie mógłbyś mi przynajmniej wydekklamować jakiego monologu w dodatku!“

— Ciało kapitana Webb odnaleziono nareszcie w Lewiston, o siedm mil angielskich poniżej wodospadu Niagary. Głowa jego przedstawiała jedną olbrzymią ranę.

— Pomiędzy ofiarami trzęsienia ziemi na wyspie Ischii wymieniają dzienniki włoskie dalej: markizę Laurenti, córkę prezydenta de Monte, żonę prefekta Bardari, hrabiego i hrabinę Meoli, generała Zagni, adwokata Tondi i Anglika Greena, natomiast nie potwierdzają się wiadomości o śmierci profesora Palma. Odkopano nareszcie po całodziennych wysileniach piękne, jasnowłose dziewczętko, któremu żołnierze podawali pożywienie przez małą szczeplinę w popękanej ścianie. Odkopano też matkę i córkę, które 50 godzin leżały w stanie na pół nieprzytomnym pod gruzami i dopiero kiedy je oczyszczono z warstwy kurzu, rozwarły oczy. niemo dziękując swoim wybawcom. Mówić nie mogły, ale zdaniem lekarzy wkrótce odzyskają mowę. Mają to być żona i córka konsula niemieckiego. Najmiejscu nieszczęścia utworzył się już także damski komitet niesienia pomocy pod kierunkiem hrabiny Ravaschieri. — Jeden z dzienników neapolitańskich opowiada, że w kościółku Casamiccioli stos złożonych na ziemi zwłok ludzkich sięgał żołnierzom po ramiona. Musiano je wszakże przenieść z tamąd na inne miejsce, gdyż i kościółek ten tak jest roztrzęsiony, że grozi runięciem. — Kiedy o godzinie 2 w nocy nadeszła była do Neapolu pierwsza wiadomość o strasznym nieszczęściu na sąsiedniej wysepce, natychmiast w arsenał morskim kazano uderzyć na alarm, z zamku S. Elmo i Sta Lucia wypuszczono kolorowe rakietki, a komenda portu wojennego w Castellamare wezwana została zapomocą sygnałów optycznych ażeby bezzwłocznie wyprawiła flotylę pomocniczą na Ischię. Już o świcie też trzy kompanie saperów, jedna pontonierów i jeden batalion grenadierów znajdowały się na wyspie. Wspomnieliśmy już, że siły te okazały się niedostatecznymi, dlatego też dopiero na trzeci i czwarty dzień żołnierze zdołali dotrzeć do piwnic zburzonych domów, gdzie znaleźli jeszcze żyjących ludzi. — Król włoski po powrocie z Ischii zamierza kilka dni zabawić w Neapolu, by osobiście czuwać nad pielęgnowaniem przewiezionych tam rannych.

— Smutny wypadek spotkał w tych dniach posta belgijskiego w Wiedniu hr. de Jonghe i jego rodzinę. Hr. de Jonghe, bawiący na świeżem powietrzu w Maria-Enzersdorf, udał się z żoną i córką na przejażdżkę do sąsiedniego Hinterbrühl, gdy w drodze nagle konie się znarowiły i wywróciły powóz, a siedzący w nim wypadli na kamienie. Woźnicę wlokły konie po ziemi znaczny kawał, nim je zatrzymano. Sam hr. de Jonghe szczęściem doznał tylko lekkich kontuzji na ciele, natomiast jego żona została bardzo mocno zraniona w głowę. Lekarz był wnet na miejscu wypadku i udzielił im pierwszej pomocy.

— Symptomy cholery, grasującej obecnie w Egipcie, według korespondenta londyńskich *Times*, są niezwykłe. Wymioty w ogólności nie zdarzają się, natomiast następuje u dotkniętych epidemiją nagły i kompletny upadek sił organizmu, któremu towarzyszą gwałtowne kureze przy zaledwie obserwowaniu się dającym tętnie. W wypadkach choroby, wyjątkowo tylko połączonych z wymiotami, jest pewna nadzieja ratunku, we wszelkich innych zaś, chory uważany jest przez lekarzy za straconego.

— Serec dziada Henryka IV. Komisya, złożona z członków paryskiego Towarzystwa archeologicznego udała się w tych dniach do Tuilly (departament Sekwany i Maray), gdzie znajduje się kolegium, dotąd jeszcze administrowane przez oratorianów. Według podania w murach tego starodawnego gmachu miało być ukryte serce Henryka d'Albret, króla Nawarry. Jak wiadomo, córka jego Joanna d'Albret, wyszła za Antoniego de Bourbon i wydała na świat

Henryka IV, fundatora i protoplastę dynastyi burbońskiej. Archeologowie natrafili na wielkie trudności przy swoich poszukiwaniach. Mur z szesnastego wieku był niezmiernie trwałe. Pracę jednak uwieńczył pomyślny skutek, znaleziono bowiem serce Henryka d'Albret, zamknięte w puszcze posiadającej kształt sereca. Było ono zupełnie wyschnięte. *Progrès de Mautes*, podając sprawozdanie z poszukiwań, nie donosi, co uczyniła z sercem dziada Henryka IV komisya archeologiczna, czy pozostawiła je na miejscu czy przewiozła do Paryża.

— Ludność Hiszpanii, według ogłoszonego właśnie w Madrycie *Censo general de Espana*, wynosi, wraz z ludnością wszystkich zamorskich posiadłości tego państwa, 24.5 milionów głów. Sama Hiszpania europejska liczy mieszkańców 16.6 milionów, wyspy Filipińskie 5.5 milionów, wyspa Kuba 1.5 miliona, a wyspa Portorico 750.000. Dalej liczy Hiszpania europejska 5.662 gmin, nieposiadających więcej jak tysiąc mieszkańców, a przeciętnie wypada w tym kraju 32 do 33 mieszkańców na kwadratowy kilometr. Najgęściej zaludnioną jest prowincya Barcelona, gdzie na kwadr. kilometr przypada 108 mieszkańców, najmniej gęsto Ciudad Real z 13 mieszkańcami na kilometr kwadratowy. Z miast, stolica Madryt liczy okrągło mieszkańców 500.000, Barcelona 249 tysięcy, Walencya 143.000, Sewilla 134.000, Malaga 116.000, Murcia 92.000, Saragossa 84.000, Kadyks 65.000, Palma 58.000, Valladolid 52.000 mieszkańców.

KRONIKA PROWINCYONALNA.

*** Grady i nawałnice** zrządziły w ostatnich dniach dotkliwą szkodę w czterech gminach powiatu horodeńskiego, szczególnie zaś w Żukowie, gdzie grad, wielkości jaj kurzych, zniszczył wszelkie plony polne do szczytu; dalej w trzech gminach powiatu rohatyńskiego, szczególnie w Jezierzanach. W Stanisławowie i okolicy tego miasta d. 23 lipca srożyła się straszna burza od godziny 2 do 3 z południa. Gwałtowny wicher z ulewą i gradem zerwał dachy na kilkunastu domach, pomiędzy innymi na budynkach, w których pomieszczony jest c. k. główny urząd podatkowy i c. k. powiatowa dyrekcya skarbu, wyrwał i połamał mnóstwo drzew, tudzież zawałił parową cegielnię Seliga Rubinstejna i Spki w Knihininie, przyczem spowodował pożar, który wnet został stłumiony. Strata na razie nie da się obliczyć. Nareszcie grad zrządził d. 15 lipca dotkliwe spustoszenia na obszarach dworskich i włościańskich dziesięciu gmin powiatu żółkiewskiego. Wszędzie zarządzone bezzwłocznie likwidację szkody, celem przyznania ulg podatkowych dotkniętym kłeską rolnikom.

*** Piorun** w gminie powiatu jasielskiego Grabaninie, wznicił pożar w zagrodzie włościanina Jana Bobuli, który dzięki spieskiej pomocy stłumiony został, tak, że zniszczył tylko stodołę wartości 60 zł., która to strata nie była ubezpieczona; w gminie tegoż powiatu Sobniowie poraził na śmierć siedzącą na progu chaty włościankę Antoninę Grzesiak, a ciężko poparzył włościankę Maryannę Palacz, która siedziała obok pierwszej. Palaczowa znajduje się w opiece lekarskiej. Dalej w gminie tegoż samego powiatu Czernusie poraził na śmierć wracającego z kościoła włościanina Józefa Gabriela w gminie Lipnicy dolnej zabił włościanina Pawła Butang, który przed burzą schronił się był do domu Jędrzeja Bełnowskiego i zapalił jednocześnie dom ten, który ze szczętem zgorzał. Nieubezpieczona szkoda Bełnowskiego wynosi 300 zł. Zwęglone zwłoki Rutany znalezione w zgłiszczach domu. Wszystkie powyższe wypadki zdarzyły się prawie jednocześnie podczas burzy d. 8 lipca w południe. Wreszcie w gminie powiatu jasielskiego Brzyszczech, spalił piorun domostwo gospodarza Jana Dybasia, którego nieubezpieczona strata obliczona została na 434 zł. i poraził żonę jego, Annę, tak ciężko, że w trzy dni później zakończyła życie. — W gminie powiatu liskiego, Smerekach, piorun wznicił pożar, który pochłonął całe mienie jednego z gospodarzy. Nieubezpieczona strata uszkodowanego wynosi 1000 zł. W gminie powiatu łańcuckiego Przeworsku spalił również jedną zagrodę włościańską, przyczem zginęły w płomieniach dwie sztuki bydła. Poszkodowany, którego strata nie była ubezpieczona, utracił całe swoje mienie, wartości 425 zł. W gminie powiatu stanisławowskiego Hucisku ad Majdan zginęły w skutek uderzenia piorunu dwie sztuki bydła gospodarza Wasyla Bosakowskiego, wartości 126 zł, a w gminie powiatu tarnobrzemeskiego Brandwicy spalił piorun budynki mieszkalne i gospodarze dwóch włościan których w części tylko ubezpieczona strata wynosi 2.000 zł.

Rada miasta Lwowa.

(Posiedzenie z d. 2 sierpnia).

(L) Przewodniczący p. Dąbrowski oznajmia, że po powrocie Najj. Pana do Wiednia, wyjedzie ze Lwowa na czele depu-

tacy w sprawie przeniesienia zarządów dróg żelaznych do kraju, a ponieważ wiceprezydent miasta, dr. Czyżewicz, i pierwszy delegat, dr. Zucker wyjeżdżają również na urlop, przeto mogłoby nastąpić *interregnum* i nie byłoby komu zwołać posiedzeń Rady i przewodniczyć Radzie; uprasza tedy p. prezydent o wybór zastępcy pierwszego delegata; wybór padł na dr. T. Semilskiego. Dalej uprasza p. Dąbrowski pp. radnych, ażeby w niedzielę o godzinie 10 z rana zechcieli zebrać się w sali ratuszowej, gdzie zechcieli wyjechać do Żabiego na świeże powietrze, przedstawi się im i podziękuję za dar w kwocie 300 zł.

Dr. Czyżewicz przedstawił nagłą wniosek miejskiego komitetu jubileuszowego. Wiadomo, że Rada miejska uchwaliła przez 10 lat, począwszy od r. b., w d. 12 września każdego roku, składać po 1000 zł. do gal. kasy oszczędności na pomnik dla króla Jana III. Kapitał przez ten czas przez miasto składany, wyniesie 10.000 zł., a z odsetkami, wraz z procentami od procentów wynosić będzie po upływie 10 lat, około 16.000 zł. Ale uchwalając 10.000 zł. na pomnik dla króla Sobieskiego, zastrzegła sobie Rada wybór miejsca, na którym pomnik ma być ustawiony, tudzież stanowczą decyzję co do rozmiarów pomnika. Centralny komitet jubileuszowy, dowiedziawszy się o tej uchwale Reprezentacyi miejskiej, uczynił przedstawienie, iż należałoby już w d. 12 września r. b. podczas uroczystego obchodu jubileuszowego, założyć fundamenta pod pomnik, i to w ogrodzie miejskim, naprzeciw gmachu sejmowego. Lokalny komitet jubileuszowy wnosi, ażeby Rada nie przychyliła się do tego przedstawienia a to z następujących powodów: Przedewszystkiem nie wiadomo jeszcze, w którym miejscu, po upływie 10 lat będzie mógł stanąć pomnik dla Sobieskiego. Wybór miejsca jest ściśle związany z funduszami, artyści bowiem, zapytani, co może kosztować taki pomnik, oświadczyli, iż pomnik skromny, ze zwykłego kamienia, na jednym z mniejszych placów, może kosztować około 20.000 zł. pomnik zaś, któryby miał stanąć w ogrodzie miejskim, naprzeciw gmachu sejmowego, musiałby być okazały i kosztowałby co najmniej 150.000 złr. Dalej nie chce obecna Reprezentacya miejska przesądzać opinii przyszłej Reprezentacyi, która urzędować będzie po 10 latach, i której przysłużyć będzie prawo wyboru miejsca; nie wiadomo także obecnej Reprezentacyi, jaki kapitał, po upływie 10 lat, wpłynie na ten cel ze składki publicznych.

Bez dyskusyi przyjęła Rada wniosek komitetu lokalnego, poczem odrzuciła prośbę p. Brykczynskiego, który zamierzał budować 4-piętrową oficynę obok gmachu Wydziału krajowego, wbrew wyraźnym postanowieniom ustawy budowniczej, zakazującym budowę tak wysokich gmachów; odrzuciła rekurs dra Filipa Zuckra, jako kuratora Maurycyego Dubsa i kazała zasypać studnię w realności p. Dubsa pod l. 2 przy ulicy Kościuszki, z powodu, iż woda w tej studni jest niezdrowa; odrzuciła ofertę p. Władysława Żaka, który zamierzał urządzić sztuczny wodotrysk w ogrodzie miejskim, naprzeciw gmachu sejmowego, i pozwoliła p. Adolfowi Aulichowi odstąpić dalszą dzierżawę folwarku Biłohorszczy, p. Ksaweremu Hirslerowi.

Przed kilkunastu laty utworzył s. p. Franciszek Kochman fundacyę stypendyjną, z której służące, przebywające we Lwowie co najmniej trzy lata, mają otrzymywać posagi po 1000, 500 i 100 zł. a literaci mają pobierać stypendya po 500, 100 i 50 zł. Fundacya ta nie weszła jeszcze w życie, a egzekutorami testamentu mianował fundator pp. Czajkowskiego i dr. Gębarzewskiego. Pierwszy z nich umarł, dr. Gębarzewski zaś substytuował w jego miejsce Wydział krajowy, na wypadek zaś swojej śmierci bez pozostawienia ostatniej woli rozporządzenia, uprasza już obecnie Reprezentacyę miejską, żeby zechciała zająć się mianowaniem odpowiedniego kuratora tej fundacyi. Rada przyjęła ten obowiązek.

Na ponowne przedstawienie wys. Ministerstwa oświecenia co do dostarczenia odpowiedniego lokalu dla szkoły garniearskiej i przemysłu artystycznego, uchwaliła Rada odpowiedzieć Ministerstwu za pośrednictwem Namiestnictwa, że w zasadzie uznaje potrzebę założenia takiej szkoły we Lwowie że najchętniej dostarczy w przyszłości odpowiedniego lokalu, ale na razie tego uczynić nie może, albowiem w całym mieście lokalu takiego, któryby odpowiadał celowi, znaleźć niepodobna. Skoro tylko stosunki prawne co do placu *Castrum* zostaną uregulowane, przystąpi miasto do budowy gmachu, w którym mogłoby znaleźć pomieszczenie muzeum przemysłowe wraz ze szkołą rysunków i modelowania i w tym gmachu znalazłaby snadnie pomieszczenie szkoła garniearska i przemysłu artystycznego. Na budowę tego gmachu ofiaruje miasto 10.000 zł., reszty potrzebnych kapitałów dostarczy kraj, a nadto są już fundusze prywatne ofiarowane na budowę gmachu dla muzeum przemysłowego.

Kilkuset obywateli wniosło prośbę do właściwych władz rządowych, ażeby czwarte gimnazjum lwowskie zostało umieszczone w północno-zachodniej części miasta a zarazem wniosli ci petenci prośbę do Rady miejskiej ażeby poparła ze swej strony powyższą petycję. Z uwagi, że istotnie wszystkie szkoły średnie koncentrują się prawie w śródmieściu, uchwaliła Rada poprzednio garścią petycję.

Zgodnie z wnioskiem właściwej sekcji, uchwaliła Rada przedłużyć najem realności p. Sumperowej, przy ulicy Zygmuntowskiej, na pomieszczenie szkoły św. Anny, do 31 lipca 1884 r.; pp. Janowi Fiali, stolarzowi, Kalikstowi Krzyżanowskiemu, aptekarzowi i Wiktorowi Marszałkiewiczowi, kupcowi, nadała Rada obywatelstwo miejskie za opłatą taksy 60 zł., a Henrykowi Onufremu Zabielle, właścicielowi dóbr ziemskich, udzieliła przyrzeczenia przyjęcia do gminy za opłatą taksy 30 zł.

Na poufnym posiedzeniu przyjęła Rada rezygnację prof. Niedzwiedzkiego z godności radnego, a nie przyjęła rezygnacji prof. dr. Gryzieckiego; nauczycielowi miejskiemu p. Józefowi Korpakowi dała zaliczkę na płacę w kwocie 1000 zł.; zaliczka ta ma być spłaconą w ciągu 4 lat; p. Franciszce Raspowej wyznaczono dar z łaski dla córki Klementyny, w kwocie 60 zł. do końca roku 1884.

GOSPODARSTWO I HANDEL

Obory zarodowe subwencyonowane.

(Ciąg dalszy.)

III.

Bydło oldenburskie.

Od niejakiego czasu rozpowszechniła się u nas bardzo rasa bydła holenderska, nie tylko po większych oborach, ale też u włościan, u których naturalnym skutkiem poblizła, przejawiają się ostatecznie zawsze mniej więcej te rasy, jakie w której okolicy wychowują obory większych właścicieli. Tak się też stało z bydlętem holenderskim. Skoro rzucili się do niego więksi właściciele, wnet zaczęło się pojawiać coraz więcej także u włościan bydła holenderskiego, albo przynajmniej w rozmaitym stopniu doń podobnego, skutkiem jak najrozmaitszego, najczęściej bardzo niestosownego krzyżowania z bydlętem miejscowym. Tym sposobem zapelniała się Galicja bydlętem holenderskim i niby holenderskim, do tego stopnia, iż w wielu okolicach trudno znaleźć krowy, któreby jakiejś bodaj cząstki krwi holenderskiej w sobie nie miały. Rzecz naturalna, że przy niestosownem pielegnowaniu, wynaturzają się i zacierają coraz bardziej zalety rasy, a wydatniają się, przechowują i potęgają jej wady. Rasa holenderska jest, zasadniczo biorąc, najniestosowniejsza dla Galicji, jeżeli chodzi o chów bydła na szeroką skalę — o chów, że tak powiemy, powszechny, a nie o pojedyncze obory. Rasa holenderska w ojczyźnie swej najmleczniejsza w świecie, dla tej swej mleczności została tak gorliwie u nas poszukiwana, i do Galicji sprowadzona; bez względu na to, że żadna inna rasa nie traci tak łatwo własności tego zalecającego ją przymiotu, jak holenderska, skoro, przeniesiona w inne warunki bytu, nie będzie miała tych wygód, tego nadzwyczaj starannego pielegnowania i tej wybornej paszy jak w swem gnieździe rodzinnem, na bujnych nizinach i nadmorskich porzeccach Holandji. Bydło holenderskie wymaga nadzwyczajnych wygód, troskliwego bardzo oka i ręki, jest delikatne, wybredne pod względem żywności i nieznośne ostrości naszego klimatu. Z tych to przyczyn nie nadaje się ono do chowu w Galicji w ogóle, lubo w pojedynczych, wzorowo prowadzonych oborach, jeżeli doznaje wielkiej troskliwości i wygód nadzwyczajnych, może być z powodzeniem pielegnowane. Ale gdy chodzi o podniesienie chowu bydła, w ogóle nie można opierać się na wyjątkach, lecz należy brać w rachubę wszystkie warunki miejscowe i na nich oprzeć swe działania. Z tego też wychodząca stanowiska, *Memoryał z r. 1875* wykluczył rasę holenderską, z zakreszonego, celem podniesienia chowu bydła w Galicji, programu.

Cóż więc począć z tem mnóstwem bydła holenderskiego i pseudoholenderskiego, ze wszystkimi tegoż tutejszokrajowemi odmianami, któremi zalane są niektóre zwłaszcza okolice Galicji? Rzecz naturalna, że nie podobna go się pozbyć od razu; że przystępując do systematycznego podniesienia chowu, potrzeba użyć jak najskuteczniejszych środków do zapobieżenia nadal złemu, a naprawienia tego, co się już stało. Jedynym tutaj środkiem może być poprawa a

z biegiem czasu zupełne przeobrażenie przez właściwie przeprowadzone krzyżowanie holenderskiego bydła krajowego z bydlętem rasy odpowiedniejszej naszym warunkom chowu, a pokrewnej bydłu holenderskiemu, tak, aby z czasem przysię do bydła posiadającego zalety mlecznego bydła nizinnego, podobnie jak holenderskie, a zarazem przymioty odpowiednie warunkom tutejszym miejscowym, mianowicie wytrwałość na wpływy klimatu i mniejszą na sposób żywienia wybredność. Takim bydlętem, najodpowiedniejszym do uszlachetnienia i przeobrażenia rasy holenderskiej, na taką, jakiej nam potrzeba, jest bydło Oldenburskie i wschodnio-fryzjskie, pokrewne holenderskiemu, zaczem nadające się najwłaściwiej do uszlachetnienia tegoż. Wytrwałe na zimno i niepogody, gdyż w ojczyźnie swojej większą część roku, całą wiosną i jesienią spędza pod gołym niebem na przymrozkach i szronie, mlecznością nieustępujące holenderskiemu, ale będąc znacznie od tegoż rośniejsze i silnie zbudowane, zarówno jest wyborne na mleko, jak do roboty lub opasu, wedle tego, jakim go się mieć chce. Zważywszy wszystkie powyższe przymioty, postanowił komitet Towarzystwa gospodarskiego założyć kilka obór zarodowych subwencyonowanych bydła oldenburskiego, i celem zakupu tegoż wysłał w październiku zeszłego roku na miejsce do Oldenburga komisję, złożoną z referenta spraw chowu bydła p. Jana Breuera i p. Wilhelma Habichta, dyrektora chowu bydła w hrabstwie Tarnowskim u księcia Eustachego Sanguszki.

W księstwo Oldenburskie dzieli się pod względem chowu bydła na trzy odmienne strefy, odpowiednie miejscowym warunkom naturalnym. Są one następujące:

1. Geestland, bagna torfowe.
2. Iwerland, torfy i namuliska.
3. Marschland, namuliska i porzeccza Wezery, poprzerzynane groblami.

Tylko bydło na porzecczach Wezery w namulistym Marschlandzie odpowiada tutejszym wymogom i ono tylko może być z dobrym skutkiem jako bydło rozplodowe do Galicji sprowadzane. Bydło Geestlandzkie w południowej i południowo-wschodniej części kraju jest wątłej budowy, wazkiej pierśi i nie bardzo mleczne. Podobnie nie zaleca się przymiotami pożądanymi dla nas bydło Jewerlandzkie. Tylko bydło na porzecczach Wezery, na północ rzeki *Hundeflus*, w północno-wschodniej części Oldenburga, na gruntach niegdys morzem zalanych, a dziś zabezpieczonych groblami, *Deichland*, *Polder*, jest rzeczywiście dobre, łatwo się wypasa, daje obficie dobre mleko, a będąc roslęm i silnie zbudowanym, dochodzi do znacznej wagi.

Jest to rasa pierwotna, o wybitnych typowych oryginalnych cechach, którą wszakże ostatnimi czasy, od roku 1840—1870, zepsuto w znacznej mierze krzyżowaniem z Shorthornami, do tego stopnia, iż rząd, obawiając się zatracenia czyli zbekarcenia zupełnego rasy pierwotnej, sławnego z dawna bydła oldenburskiego, widział się zniewolonym, za pobudką tamtejszego Towarzystwa gospodarskiego, tak w drodze ustawodawczej, jakoteż innemi środkami administracyjnymi, powstrzymać ten szkodliwy kierunek chowu i uratować, dopóki czas jeszcze, rasę pierwotną krajową od grożącego jej upadku.

Najsukuteczniejszym ku temu celowi środkiem, było zaprowadzenie księgi rodowodowej, tudzież utworzenie komisji przeglądowej (*Köhrungscommission*), której zadaniem jest doroczny przegląd i wybór bydła typowego czystej krwi. Tylko przez rzeczoną komisję wybrane bydło może być wciągniętem do księgi rodowodowej. Tym sposobem jest księga rodowodowa podstawą chowu bydła w kraju i przywrócenia pierwotnej czystości krwi.

(Dokończenie nastąpi.)

* **Kolej Karola-Ludwika.** Od 11 do 10 lipca, kolej Karola-Ludwika miała dochodu: na linii Kraków-Lwów 244.850 zł. 29 ct., na linii Lwów-Brody-Podwoleczyska 62.964 zł. 57 ct., ogółem przeto 307.814 zł. 86 ct. (W tym samym czasie roku zeszł. 309.370 zł. 14 ct.). Od 1 stycznia do 20 lipca b. r. było ogółem dochodu 5.311.022 zł. 81 ct., w takim samym zaś czasie roku zeszłego 5.624.031 zł 55 ct.

* **Wywóz spirytusu austriackiego do Rosji.** Pomimo energicznych środków, jakich chwycił się rząd rosyjski, celem położenia tamy przemycaniu spirytusu na austriackiej i pruskiej granicy, przemycanie, jak donoszą do dzienników wiedeńskich, trwa ciągle, chociaż nie w takich co dawniej rozmiarach. W ostatnich przedewszystkiem czasach, przewieziono z Galicji potajemnie znaczną ilość spirytusu do Królestwa. W przyszłym miesiącu uda się z Petersburga umyślna komisja na granicę austriacką i pruską, dla zbadania sprawy na miejscu.

OSTATNIA POCZTA

Wiener Abendpost pisze: „Reprezentacja krajowa Bukowiny, po sześciotygodniowej działalności, zamknęła swoją sesję pełnym zapałem okrzykiem na cześć Najj. Pana, uchwalivszy w ostatniej jeszcze chwili podwyższenie płac nauczycieli szkół ludowych. Ze zwołanych w swoim czasie sejmów, obraduje w tej chwili tylko sejm czeski, gdyż sejm krainński, który po wyjeździe Najj. Pana odroczył się na czas jakiś, podejmie dopiero później przetrwane prace. Sejm Karyntyi ma być zwołany 4 września. Sejmy Górnej Austrii, Morawy, Galicji, Szlaska, Vorarlbergu i Tryestu, zbiorą się, częścią po 20 b. m., częścią w pierwszej połowie września.“

Wszystkie dzienniki wiedeńskie komentują dzisiaj oświadczenie dr. Herbsta, złożone w imieniu posłów niemieckich w komisji, której przekazano znany wniosek dr. Riegera, w sprawie zmiany czeskiej krajowej ordynacji wyborczej. Organa opozycyjne pochwalają, jak było do przewidzenia, krok mniejszości i zachęcają ją do wytrwania w dotychczasowym kierunku. Inaczej ma się rzecz z dziennikami umiarkowanymi. Między innymi pisze *Presse*: „Nie czujemy się ani upoważnionymi, ani powołanymi do krytykowania zachowania się naszych ziomków czeskich, gdyż idzie tutaj o ich własny interes, a ich reprezentanci muszą wziąć na siebie cały ciężar odpowiedzialności. Co się jednak tyczy motywów, przytoczonych przeciw reformie wyborczej, nie możemy nazwać ich ani trafniemi, ani uzasadnionemi; w każdym razie, powiedziano albo za wiele, albo za mało. Nie możemy absolutnie pojąć, w jaki sposób, przez przyjęcie wzmiankowanego wniosku, reprezentacja ludności niemieckiej mogłaby być w sejmie czeskim zredukowaną do mniejszości, słabszej jeszcze, niżeli dotychczasowa. Dzisiaj w Izbie praskiej zasiada 75 liberalnych posłów. Gdy wielka posiadłość będzie wybierała według grup, wtedy bezwątpienia dwie grupy przynajmniej oddadzą swoje wota w duchu niemieckim, co równa się wzmocnieniu mniejszości niemieckiej o jakie dwadzieścia głosów. Dzienniki czeskie zupełnie trafnie argumentują, iż dalsze obniżenie mniejszości niemieckiej nastąpić tylko wtedy, gdyby dotychczasowa ordynacja wyborcza zatrzymała i nadal moc obowiązującą. Rozumny i sprawiedliwy system ugrupowania większych posiadłości, odgraniczenie okręgów wyborczych według narodowości, może być tylko z korzyścią dla Niemców, a po przeprowadzeniu projektowanych reform, raz na zawsze zostanie uchyloną ta ewentualność, że szepc, który stanowi przesłó trzecią część ogólnej ludności kraju, reprezentowany jest w sejmie zaledwie przez 30 procent posłów. Dr. Herbst zresztą umotywuje niezawodnie dobitniej swoje i mniejszości zapatrywania w pełnej Izbie, i do tego też czasu zastrzegamy sobie obszerniejsze w tej kwestyi uwagi.“

Zgromadzenie wyborców wiedeńskiego przedmieścia *Margarethen* wyraziło najwyższe swoje niezadowolenie w powodu uchwały rady miejskiej w sprawie obchodu, a raczej nieobchodu dwuwiekowej rocznicy odsieczy Wiednia. Odnośną rezolucję uchwalono jednogłośnie. Wszyszy mówcy byli zdania, że wobec małodusznej uchwały rady miejskiej, obywatele wiedeńscy powinni zająć się sami urządzeniem uroczystości.

Część prasy wiedeńskiej zapisuje ze szczególniejszym zadowoleniem następujące orzeczenie najwyższego sądu, jako trybunału kasacyjnego: Sąd obwodowy w Liberecu (*Reichenberg*) odrzucił skargę, zredagowaną w języku czeskim. Wyższy sąd krajowy unieważnił uchwałę sądu libereckiego i zarazem zarządził załatwienie skargi. Sąd najwyższy w skutek rekursu zaskarżonego, zniósł orzeczenie wyższego sądu krajowego, powołując się na to, że obwód sądowy liberecki jest notorycznie niemieckim.

Z Ołomuńca telegrafują: Śledztwo przeciw wykrytemu tutaj stowarzyszeniu socyalistów toczy się z zachowaniem ścisłej tajemnicy; zanosi się też na dalsze aresztowania. W kołach robotników panuje wielkie pogębienie. Mówią, że gmina Reputin (*Reitendorf*), jest głównym siedliskiem agitacji, dokąd, jak i do innych miejscowości, zostaną wysłane załogi wojskowe.

O obecnem położeniu układów z Rzymem pisze *Kreuz Ztg.*:

„Zimne pożegnanie się p. Schloezera w Rzymie przy wyjeździe, oraz fakt, że mi-

mo pięciodniowego pobytu w Berlinie, nie został zawezwanym do Friedrichsruhe, wreszcie fakt, że kanclerz wyjechał do Kissingen, nie rozmówiwszy się wcale z pruskim posłem przy Watykanie, każą się domyślać, że rząd pruski chwilowo nie czuje potrzeby rozpoczęcia na nowo rokowań z Rzymem. Oczywiście, że ks. Bismarck jest chwilowo zdania, iż tak samo może czekać jak Kurja. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że o tem wszystkim wiedzą w Rzymie i że pomienione fakta wywołują tam pewne wrażenie. Jeżeli prasa rzymska rozpowszechnia wiadomość, że Kurja wyszła niebawem nadzwyczajnego posta do Berlina, to wiadomość ta nie ma najmniejszej podstawy, a mianowicie już z tego powodu, że krok taki musiałoby poprzedzić zgodzenie się na niego w Berlinie, lub zawezwanie wyszła z Berlina, o czym do tego czasu mowy nie było. Rozpowszechnianie wszakże podobnej wiadomości zdradza zakłopotanie, w jakim się obecnie Kurja znajduje. Mimo to są liczne punkta, w których schodzą się interesa rządu pruskiego z interesami Kurji. Nie da się zaprzeczyć, że kościół katolicki może przez bierny swój opór, pokrzyżować dobre zamiary rządu. Z drugiej znow strony, może kościół katolicki dać uczuć błogie skutki noweli kościelnej tym dyecezyom, które nie posiadają biskupów. Jaką drogę obierze Kurja, tego przewidzieć nie można. Jeżeli ma na oku interes katolickich poddanych Prus, nie powinna być w wątpliwości co do wyboru drogi. Powinna także wiedzieć i o tem, że na wszelkie jej propozycje w kwestyi osób, rząd odpowie z wielką przychylnością.“

Stronnictwo centrum urzędu przysłał niedzielę wielkie zebranie katolików w Wiesbaden, na którym będzie przydował p. Windthorst.

Według depeszy bukareszteńskiej, w kołach rządowych zapewniają, że generałowi Brialmontowi ofiarowano stanowisko inspektora robót fortyfikacyjnych z rangą generała dywizji. Jako taki byłby zawisłym wyłącznie od ministra wojny.

Stan zdrowia hrabiego Chambord polepsza się codziennie. Dostojny chory może już spożywać rosół, buliony i sok z surowego mięsa. Książę Parmy i hrabia Bardi opuścili Frohsdorf i udali się do zamku Wartegg w Szwajcaryi. Rekonwalescent znaczną część dnia przepędza w ogrodzie na świeżym powietrzu.

Rząd francuski złożył w Izbie konwencyi, zawartą z beyem Tunisu. Oto streszczenie wspomnianej konwencyi: Paragraf pierwszy stanowi, iż bey — dla ułatwienia Francji misji protektoratu — dokona reformy administracyjnej, sądowej i finansowej, które uznane będą za pożyteczne przez rząd francuski. Paragraf drugi stanowi, iż rząd francuski zagwarantuje pożyczkę dla skonsolidowania długu. Bey nie może zaciągnąć nowej pożyczki bez zezwolenia rządu francuskiego. Według paragrafu trzeciego, sumy potrzebne na opłacenie procentów podnoszone będą z dochodów regencyi i z listy cywilnej beya aż do wysokości dwóch milionów piastrow. Konwencya ta podpisana została w d. 8 czerwca przez beya i rząd francuski. Projekt do ustawy, ratyfikującej wspomnianą konwencyę, złożony w Izbie wraz z konwencyą samą, zawiera cały szereg rozporządzeń, zapewni mających reorganizację przewidzianą w układzie powyższym.

Temps donosi: Chiński reprezentant wojskowy w Berlinie uprasza, ażebyśmy sprostowali nasze doniesienia, według których miał mieć misję dyplomatyczną w Paryżu. Oficer ten, który wyjechał już z powrotem do Berlina, bawił w Paryżu, w celu zbadania jedynie pewnych kwestyj przemysłowych. Odwiedził niektóre osobistości ze sfery rządowych, ale nie mógł składać żadnych oświadczeń o polityce Chin, ponieważ nie zajmuje żadnego stanowiska w ministerstwie spraw zagranicznych.

Z powyższego sprostowania wynika, że optymistyczne domysły o załatwieniu sprawy anamicko-chińskiej oparte były na złudzeniu organów półurzędowych. Obecnie w najświeższym numerze dodaje *Temps*, że rokowania uzyskują więcej szans, skoro poparte będą powodzeniem sił zbrojnych przeciw „czarnym sztandarom“.

Wszystkie frakcje Izby francuskiej wybrały komitet, który ma wysłuchać zeznań belgijczyka Bolanda, twierdzącego, że dał dwom postom 16.000 franków za popieranie pewnego interesu przemysłowego. Boland twierdzi nadto, że postowie ci żyli w bliższych stosunkach z Gambettą.

Przyjechali do Lwowa

dnia 3 sierpnia 1883.
Hotel Georger

Pp. J. Winnicki z Boryszkowic. A. Topolnicki z Rossyi. W. Topolnicki z Rossyi. W. hr. Rejowa z Psar. A. Hausner z Brodów. H. Camil z Buczacza. H. de Pokorny z Jozefstadtu.

Hotel Langa

Pp. J. Herschman z Wiednia. D. Scheinberger z Cieszyna. A. Heller z Hamburga. A. Voelkl z Wiednia.

Hotel Warszawski

Pp. F. Krasucki z Rossyi. O. hr. Miączynska z Rossyi. A. Domaszewicz z Paryża.

Hotel Europejski

Pp. Dr. E. Neusser z Wiednia. Alt z Krakowa. S. Ostrowski z Dubna. O. Gotleb z Rossyi. M. Trzeciak z Rossyi.

Odjechali ze Lwowa.

Pp. M. Petrykowski do Mościsk. J. Szalbot do Mościsk. Dr. Knihynicki do Niska. Hr. Walewski do Krakowa. F. hr. Mierowa do Rzeszowa. T. Kownacki do Switawowa. K. Kozytko do Suchodół

MATTONIEGO
GLASSHÜBLER
najobliczniej
alkaliczna woda mineralna
SZCZAWIOWA
napój oszeźwiający stołowy,
skuteczny bardzo na kaszel i choro-
bach szczył katarach żołądka i pęcherza.
PASTYLKI pectorales i do trawienia.
Henryk Mattoni, Karisbad Czeskiej.

Zwracamy uwagę
na
etykiety i korek
zopatrne jak
MATTONI'S
GLASSHÜBLER

Spostrzeżenia meteorologiczne.
(Z obserwatorium e. k. Uniwersytetu we Lwowie).
z dnia 3 sierpnia 1883 o godzinie 7 rano.
Barometr 730.93mm. przy temp. 0°C. Psychrometr suchy +14.2°C. Psychrometr wilgotny +13.1°C. Prężność pary 10.6mm. Wilgość 88%. Zachmurzenie 10. Wiatr W7. Ozon 9.
Temperatura powietrza +11.4°C.
Barometr idzie w górę.
Stan barometru nad poziom morza 755.53mm.
Najwyższa temp. dnia wezorajszego 18.1°C.
Najniższa temp. w nocy 13.6°C.
Ilość opadu mierzonego o 7 g. 10.9mm.

Spostrzeżenia meteorologiczne.
(Z obserwatorium e. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie.)
 $\varphi = 49^{\circ}50'$ $\lambda = 41^{\circ}41'$ w. = 340^m,5
Dla 4 sierpnia
E. = + 5^m 53,7^s $\Theta = 8^h 50^m 34,5^s$
Zachód słońca 3go sierpnia 7h. 37m,9, wschód 16h. 33m,9
W sierpniu nastąpi nów księżyca 2d 15h 2m,2, pierwsza kwadra 10d 15h 5m,4; pełnia 18d 2h 30m,0, ostatnia kwadra 24d 19h 8m,0.
Księżyc będzie w punkcie odziennym (Apogeum) 8d 23, d^o, w punkcie przyziemnym (Perigeum) 20d 20, h^o.
Równanie czasu E. będzie przez cały sierpień dodatnie, w skutek czego zegary zwykle wyprzedzać będą zegary słoneczne o ilość E. w prawdziwe południe.
Z sześciu planet, które wolnym okiem widzied można, spostrzegać możemy w gromadzie Byka Saturna. Na początku miesiąca wschodzi przed 12tą, a na końcu przed dziesiątą godziną; po Saturnie wschodzi Mars, a nad ranem Jowisz w konstelacji Bliźniąt

2 sierpnia 1883.			
	2h	9h	19h
Stan barometru w milimetr.	726,35	726,10	726,05
Stan termometru suchego w st. Cels.	+16,1	+14,0	+13,3
Stan termometru wilgotnego w st. Cels.	+14,8	+13,2	+12,4
Prężność pary w powietrzu w milimetr.	11,7	10,8	10,2
Wilgotność powietrza względna w %.	86	92	90
Stan nieba.	10	10	10
Kierunek wiatru.	sw.	sw.	w.
Moc wiatru.	5	6	6
Ilość opadu w 24 g. mierz. do 2h 7mm,2 deszcz.			
Najwyższa temperatura w ciągu dnia, odczytana o 9h. + 18,0			
Najniższa temperatura w ciągu dnia, odczytana o 9h. + 11,0			

Zestawienie spostrzeżeń meteorologicznych.

lipiec 1883	średnia	maximum	na dniu	minimum	na dniu				
Stan barometru w mm.	730,28	737,05	1	724,59	18				
Temperatura powietrza w stop. Cels.	19,64	34,4	15	9,0	7 i 18				
Średnia prężność pary					11,mm,77				
" wilgoci względnej					70,95%				
" stanu nieba					5,80				
Suma opadu była w miesiącu lipcu 103,9 mm.; największa ilość opadu 20,5mm. przypada na dzień 17, ilość dni z deszczem 18, z gradem 1.									
Kierunek wiatru był o 2h	n	ne	e	es	s sw w nw	ciśza			
9h	3	0	0	1	8	5	8	0	6
19h	3	0	0	1	8	3	6	0	10

Uwaga. φ oznacza szerokość geograficzną, λ długość geograficzną, biorąc południk, oddalony o 20° na zachód od Obserwatorium Narodowego w Paryżu, jako pierwszy, w. oznacza wysokość nad normalnym znakiem morskim w Pola; E. jest równaniem czasu, t. j. czas, który zegary wskazują mają, kiedy słońce jest w południku; Θ jest czasem gwiazdowym w średnie czyli zwykle południe. Spostrzeżenia robią się o godz. 2 po południu, 9 wieczór i 7 z rana, a odpowiadają czasem 2h., 9h., i 19h. Barometr zawsze jest zredukowany do temperatury 0°. Termometr suchy wyznacza zarazem temperaturę powietrza. Prężność pary w powietrzu odpowiada ciśnieniu słupka rtęciowego w milimetrach, równoważącemu tę prężność Wilgotność względna wynosi 100 %, jeżeli powietrze jest nasycone parą przy pewnej temperaturze i pewnym stanie barometru. Najwyższa i najniższa temperatura, jaka była w czasie od 9tej wieczór jednego dnia do 9tej wieczór drugiego, odczytuje się o godz. 9tej wieczór drugiego dnia.

DZIENNIK URZĘDOWY.

Obwieszczenie.

L. 39116. (5164)
Wydział krajowy Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskim podaje do powszechnej wiadomości, że dnia 1 sierpnia 1883 wylosowane zostały następujące obligacje pożyczki krajowej z r. 1873.

Serya A. po 100 zł. w. a.
Nr. 204, 211, 218, 282, 1033, 1068, 1330, 1412, 1639, 1641, 1736, 2079, 2216, 2266, 2367, 2392, 2509, 2728, 2879, 2918, 2958, 3383, 3521, 3701, 3742, 3815, 4088, 4140, 4212, 4231, 4370, 4457, 4701, 4758, 4846, 5033, 5064, 5088, 5470, 5701, 6021, 6263, 6309.

Serya B. po 300 zł. w. a.
Nr. 82, 168, 356.
Serya C. po 500 zł. w. a.
Nr. 118, 167, 368, 469, 709.
Serya D. po 1000 zł. w. a.
Nr. 72.

Wylosowane obligacje spłacone zostaną w pełnej wartości nominalnej dnia 1 listopada 1883, za zwrotem tych obligacji i kuponów w dniu spłaty kapitału jeszcze niezapadłych.

W razie braku kuponów, wartość ich zostanie z kapitału potrąconą. Tak spłata kapitału jak i wypłata zapadłych kuponów uskutecznią zostanie:

w Lwowie: w kasie krajowej;
w Krakowie: w gal Banku dla handlu i przemysłu;
w Pradze: w Zakładzie Ziwnostenska Banka pro Cechy a Morawu.

Posiadacze obligacji wylosowanych którzy życzą sobie podnieść kapitał w jednym z wyżej wymienionych zakładów kredytowych w Krakowie i Pradze, mają miesiąc przed terminem spłaty złożyć tamże wylosowane obligacje.

Z Wydziału krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskim
We Lwowie, 1 sierpnia 1883.

Wyroki prasowe.

L. 11074. (5076)
W Imieniu Jego Cesarskiej Mości!
C. k. sąd krajowy dla spraw karnych orzekł na mocy §§. 489 i 493 sp. k i §. 37 u. p., że treść artykułu, umieszczonego w nr. 167 czasopisma „Gazeta narodowa” z dnia 25 lipca 1883 pod napisem: „Korespondencye Gaz. nar. — Kraków, dnia 22 lipca” zawiera znamiona występku z §. 300 u. k., zatem usprawiedliwioną jest zarządzone przez e. k. Prokuratora rządowego konfiskata tego czasopisma.

W skutek tej uchwały wzbronione jest dalsze rozpowszechnianie tego artykułu a zabrany nakład ma być zniszczony.
We Lwowie, dnia 27 lipca 1883.

L. 14790. (5145)
C. k. sąd krajowy karny jako sąd prasowy w Krakowie w skutek wniosku e. k. Prokuratorji Państwa z 28/7 1883 l. 5727 orzeka:
1. Że broszura pod tytułem: „O zmo-
wie”, przemówienie Kaz. Sosnowskiego w

Stowarzyszeniu Wzajemnej pomocy robotników w Paryżu d. 3 czerwca 1882, drukowana w Paryżu w r. 1882 zawiera w sobie istotę czynu występku z §. 302 i 305 u. k.

2. Że artykuły zamieszczone w nr. 15 czasopisma „Przedświt” z 10 kwietnia 1883, wychodzącego w Genewie zawierają w sobie mianowicie artykuł pod tytułem „Odezwa komitetu robotniczego, Soc. Rew. partyi” „Proletaryat”, istotę czynu występku z §. 302 u. k., Artykuł pod napisem „Osmnasty marca” istotę czynu występku z §. 305 u. k., wreszcie artykuł pod napisem: „Z Wielickiego powiatu w marcu 1883” istotę czynu zbrodni z §. 65 lit. a i b u. k.

3. Że dalsze rozpowszechnianie tych pism drukowych zostaje zabronione.
Orzeczenie niniejsze w ślad §. 493 p. k. jest uzasadnione.
Kraków, dnia 31 lipca 1883.

L. 14869. (5171)
C. k. sąd krajowy karny jako sąd prasowy w Krakowie w skutek wniosku e. k. Prokuratorji Państwa z 29/7 1883 l. 7780 orzeka:

1. Że w czasopiśmie socjalistycznym „Przedświt” z r. 1883 wychodzącym w Genewie, a mianowicie: w Nrze 18 tego czasopisma z 31 maja 1883 w artykule pod napisem „Pogląd Marksa na anarchizm” znajdują się znamiona zbrodni z §. 58 lit. b. i c. u. k., że w artykule pod napisem „Karol Marks” znajdują się znamiona występku z §. 302 i 305 u. k., że w artykule pod napisem: „Kraków w początkach maja 1883” znajdują się znamiona występku z §. 300 u. k., dalej, że w Nrze 19. Przedświtu z 13 czerwca 1883 w artykule „Odezwa socjalistów polskich z zachodniej Galicji” znajdują się znamiona zbrodni z §. 65 lit. a. b. c. u. k., że w artykułach pod napisem „27 maja” „Podezas koronaeyi” i „Koronaeyjna odezwa rewolucjonistów rossyjskich” znajdują się znamiona zbrodni z §. 66 u. k., że w artykule pod napisem „Korespondencye, Kraków w maju 1880” znajdują się znamiona występku z §. 300 u. k., nakoniec, że w Nr. 21 Przedświtu z 30 czerwca 1883 w artykule poczynającym się od słów „Nasza znowa Bedakcyja” a kończącym się słowy „W okradaniu więźni” znajdują się znamiona występku z §. 300 u. k., że w artykule „Z wojska” znajdują się znamiona czynów karygodnych z §. 65 lit. a, c, 300 i 496 u. k., że w artykule pod napisem „Kraków w końcu czerwca 1883” znajdują się znamiona występku z §. 300 u. k., że w artykule pod tytułem „Rossya koronacyjne proklamacye rewolucjonistów” znajdują się znamiona czynu karygodnego z §. 66 u. k., tudzież, że w artykule poczynającym się od słów „Literatura naszego stronnictwa” znajdują się znamiona czynu karygodnego z §. 58 lit. c. u. k.

2. Że dalsze rozpowszechnianie wspomnianych trzech Nr. czasopisma „Przedświt” zabrania się i zakaz ten w myśl §. 36 u. pras. się ogłasza. Orzeczenie niniejsze jest uzasadnione w myśl §. 493 u. p. k.
C. k. sąd krajowy karny.
Kraków, dnia 31 lipca 1883.

Licytacje.

L. 45111. (5163 1—3)
W celu zabezpieczenia dostawy szutru na gościniec krakowski we Lwowskim okręgu budowniczym, w trzechletnim okresie 1884, 1885 i 1886 odbędzie się w e. k. starostwie we Lwowie, w dniu 16go sierpnia 1883 powtórna licytacja, w drodze pisemnych ofert.

Dostawa wynosi na rok 1884 dla sekcji drogowej janowskiej, w przestrzeni od 26 do włącznie 37 kilometrów 1020 metrów sześciennych szutru w cenie fiskalnej 2119 złr. 25 ct.

Dla sekcji drogowej krakowieckiej, w przestrzeni od 65 do włącznie 87 kilometrów, 980 metrów sześciennych szutru, w cenie fiskalnej 2952 złr. 75 ct.

razem w sumie 5072 złr. — ct.
Warunki przejrzeć można w wymienionym e. k. starostwie, do którego w oznaczonym terminie najpóźniej do godziny 12tej w południe wnieść należy oferty obejmujące odnośnie do warunków licytacji tylko te przestrzenie gościnca, dla których kamień lub szutr z jednego i tego samego kamieniołomu lub szutrowiska jest przeznaczony.

Oferty mają być zaopatrzone znaczkiem stempowym na 50 ct. i pięcioprocentowym wadium, a oferowane w nich ceny, winne być wyrażone cyframi i literami.

Oferty, nieułożone według wzoru w warunkach licytacji przepisanych, lub nie wniesione w terminie powyżej oznaczonym, nie będą uwzględnione.

Z e. k. Namiestnictwa.
Lwów, dnia 28 lipca 1883.

L. 2240. (5160 1—3)
C. k. sąd powiatowy we Frysztaku odbędzie w dniach 30 sierpnia, 27 września i 25 października 1883 każdym razem o godzinie 10 rano publiczną sprzedaż części realności l. 58, realność l. 116 stanowiącą, we Frysztaku położoną, wedle libr. Dom. Tom. II. pag. 246 n. 8 haer. Feliksa Ortyńskiego własnej, na rzecz Simchy Rappaporta pto. 50 złr.

Cena wywołania 400 złr., wadium 40 złr., warunki w registraturze.
Fryszak, 19 lipca 1883.

L. 4506. (5125 1—3)
W e. k. sądzie powiatowym w Białej odbędzie się w dniu 6 września i 11 października 1883 o godzinie 10 przed południem celem zaspokojenia wierzytelności Jerzego Kukutscha w ilości 50 złr. przymusowa sprzedaż realności pod l. 129 w Lipniku w powiecie Białskim położonej, do Pawła Rusina należącej.

Cenę wywołania stanowi kwota 1582 złr. 45 ct., poniżej której realność ta na powyższych dwóch terminach sprzedaną nie będzie.
Wadium wynosi 160 zł.
Resztę warunków licytacji i akt osza-

cowania można przejrzeć lub odpisać w registraturze sądowej.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli oraz tych, którzyby rezolucji pozwalającej licytacji przed pierwszym terminem nie otrzymali ustanowiony adw. tutejszy dr. Karol Ehler
W Białej, dnia 1 czerwca 1883.

L. 25107. (5102 1—3)

C. k. sąd krajowy cywilny we Lwowie ogłasza, że w sali rozpraw usnych tegoż sądu odbędzie się dnia 13 września 1883 o godzinie 10tej rano w celu zaspokojenia wierzytelności Piotra Bodaka w kwocie 2000 zł. wa. z pn. przymusowa licytacja 1830 części realności pod l. 256^{2/4} we Lwowie położonej wedle Dom. 136 pag. 271, 273 i 278 n. 16^{1/2}, 17 i 21 haer. tudzież, Dom. 136 pag 278 n. 23 haer. dłużników Antoniego i Magdaleny małż. Adamskich własnych, na których to terminie rzeczzone 1830 części realności nawet niżej ceny szacunkowej 2807 zł. 48 ct. wa. a to za jakąkolwiek bądź cenę najwięcej ofiarującemu sprzedane zostaną, że jako wadium kwota 280 zł. wa. złożoną być ma, akt szacunkowy i warunki licytacyjne w ts. registraturze przejrzeć lub odpisać wolno, wreszcie że dla niewiadomych z miejsca pobytu wierzycieli hipotecznych Wojciecha Witanowskiego Jana Partykiwiewicza, Arona Isaka Sokala i nieznanych z imienia, nazwiska i miejsca pobytu spadkobierców ich, tudzież dla wszystkich wierzycieli i interesowanych którymby uchwała licytacyjnej rozpisująca, lub inne w sprawie niniejszej zapadłe lub zapasłe mogące uchwały weale nie lub wcześniej doręczone być nie mogły, lub którzyby dopiero po wydaniu wyciągu tabularnego t. j. po dniu 2 września 1883 na hipotekę sprzedać się mających części realności weszli, ts. uchwałę z dnia 3 marca 1883 l. 5396 kuratorem adw. dr. Szwedzicki a jego zastępcą adw. dr. Romanowski we Lwowie zaś dla współwłaścicieli tej realności z miejsca pobytu niewiadomych Wojciecha Witanowskiego, Maryanny Sikorskiej, Władysława Sikorskiego, Antoniego Sikorskiego i Primety Hilferding, względnie nieznanych z imienia i miejsca pobytu niewiadomych prawonabywców ich i spadkobierców, kuratorem adw. dr. Moszyński a jego zastępcą adw. dr. O. Stand mianowany został.
Lwów, dnia 30 czerwca 1883.

L. 7368. (5017 1—3)

Dnia 7 września 1883, o godzinie 10 rano odbędzie się w tutejszym sądzie licytacja realności Chaskla Samuela Stöckla w Tarnopolu pod lk. 678/6 położonej, nawet niżej ceny wywołania, wynoszącej 15000 zł. jednak tylko za cenę wystarczającą na zaspokojenie wierzytelności gal. akc. Banku hipotecznego i poprzedzających wierzytelności.
Wadium 750 zł.
Bliższe warunki przejrzeć można w sądzie.

Dla wierzycieli, którzyby po dniu wygotowania wyciągu hipotecznego zastaw uzyskali, ustanowiono kuratorem adw. dr. Mantla, a zastępcą adw. dr. Akselrada.
C. k. sąd obwodowy
Tarnopol, dnia 12 czerwca 1883.

L. 2741. (5149 2-3)
 W dniach 8 sierpnia, 10 września i 10 października 1883 każdym razem o 10 godzinie rano odbędzie się w sądzie tutejszym w sprawie Zakładu kredytowego włościańskiego przeciw Maryi i Iwanowi Lewickim na zaspokojenie 118 zł. 25 ct. wa. przymusowa publiczna licytacja realności pod l. k. 75 w Stynawie położonej.
 Cena wywołania 400 zł., wadyum 40 zł. w. a.
 Resztę warunków licytacyjnych oraz akt opisanie przejrzeć można w registraturze.
 Kuratorem niewiadomych wierzycieli p. notaryusz Nartowski ustanowiony został.
 C. k. sąd powiatowy Skole, dnia 30 czerwca 1883.

gminy powyższej nr. 354 do masy spadkowej Jakira Pfeffera należącej, na dzień 24go września 1883 i dzień 25 października 1883 o godzinie 11 rano z tem, że gdyby realność rzeczona na powyższych dwóch terminach nie mogła być sprzedaną za cenę wywołania, ustanawia się termin do ułożenia ułatwiających warunków na dzień 26 listopada 1883 o godzinie 9 rano, poczem ta realność na trzecim terminie licytacyjnym za jakąkolwiek cenę sprzedaną zostanie.
 Cena wywołania wynosi 1800 zł. a wadyum 180 zł.
 Resztę warunków można w tusądowej registraturze przejrzeć.
 Dla niewiadomych wierzycieli realności tej ustanawia się kuratora w osobie Chaima Wolf Kahane z Białego kamienia.
 Olesko, dnia 24 marca 1883.

ku czerlańskie przedm. według wyk. hip. 878 Józefa Knoblocha własnej na rzecz gminy miasta Gródka pto. 300 zł. zpn.
 Cena wywołania 787 zł. 60 ct. wadyum 79 zł.
 Resztę warunków akt oszacowania i wyciąg tabularny, wolno przejrzeć w tus. registraturze.
 C. k. sąd powiatowy Gródek, 14 czerwca 1883.

Resztę warunków licytacji tudzież protokół zastawniczego opisanie tej realności przejrzeć można w sądzie.
 Kuratorem dla nieznanych wierzycieli hipotecznych ustanowiono tutejszego ek. notaryusza p. Wiktora Krókowskiego kuratorem dla nieobjętej masy spadkowej egzekuta Jana Symczyszyna z Radochonic.
 Mościska, dnia 13 lipca 1883.

L. 373. (5071 2-3)
 C. k. sąd powiatowy rozpisuje celem zaspokojenia pretensji ek. Skarbu podatkowego w ilości 1219 zł. 14 ct. w. a. egzekucyjną licytację realności pod n. 308 w Białym kamieniu położonej według wykazu hip.

L. 4347. (5116 2-3)
 W tutejszym sądzie odbędzie się o godzinie 10 rano w dniach 23 sierpnia i 27 września 1883 powyżej ceny szacunkowej, zaś dnia 25 października 1883 nawet poniżej takowej licytacja realności l. 225 w Gród-

L. 6213. (5110 3-3)
 C. k. sąd powiatowy w Mościskach ogłasza, że 17 sierpnia, 19 września i 19go października 1883 każdym razem o godzinie 10 rano odbędzie się tamże licytacja realności Mikołaja Niedzwiedzia pod l. k. 62 w Radochonicach na zaspokojenie wierzycielności Zakładu kredytowego włościańskiego w kwocie 200 zł. aw. zpn.
 Cena wywołania 400 zł. zakład 40 zł. austr. walut.
 Na pierwszych dwóch terminach zostanie realność tylko za cenę szacunkową lub wyżej tejże na trzecim terminie za jakąkolwiek cenę sprzedaną.

L. 5518. (5118 3-3)
 W celu wydobycia wierzycielności Ulricha B. Künsberga w kwocie 21 zł. 21 ct. aw. zpn. odbędzie się w sądzie tutejszym w dniach 2 sierpnia, 6 września i 18 października 1883 każdym razem o 10 godzinie rano, przymusowa publiczna sprzedaż realności pod nr. k. 44 w Kryczce Iwana Drobnika własnej, ciała tabularnego nie stanowiącej.
 Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 108 zł. zakład 10 zł. aw.
 Blizsze warunki wolno przejrzeć w registraturze.
 C. k. sąd powiatowy Sołotwina, dnia 31 grudnia 1882.

Arrendirungs-Kundmachung

zur Sicherstellung nachstehender Erfordernisse für die k. k. gemeinsame Armee und Landwehr für das Jahr 1883 — 1884.

Die Behandlung wird abgehalten		E r f o r d e r n i s s										V a d i u m f ü r					Anmerkung
am	beim	für die Subarrendirungs-Haupt-Station		mit dem Concurrrenz-Orte		auf die Zeit		täglich		4 monatlich		im Winter		im Sommer			
				von	bis	Hafer	Heu	Stroh	Betten	Meter	Kubikmet.	Hafer	Heu	Streuholz	Brennholz		
						3360	3400	4500	5600	1700	850						
6.	Lemberg, Żółkiew, Gross-Mosty, Siedliska, Hruszow																Für den der Offerirung von Steinkohlen mittlerer Gattung für Lemberg und Tarnopol wird das Erforderniss nachstehend festgesetzt.
9.	Jaworów	Szkło															
	Sądowa-Wisznia, Gródek, Stryj																
13.	Brzeżany, Buczacz, Rohatyn, Monasterzyska, Złoczów	Kozowa															
16.	Tarnopol, Trembowla, Strussów, Brody	Zagrobella, Bernadówka															Vadium wie für Brennholz.

C. k. Namiestnictwo galicyjskie we Lwowie.

L. Nam. 41566 / 1883.

Obwieszczenie konkursu.

Posada do obsadzenia	Przy której Władzy posada jest opróżnioną	Dochody przywiązane do tej posady						Dyety	Wiadomości i inne warunki potrzebne aby posadę u z y s k a ł	Czy potrzeba		Władza, do której adresować podania należy	Termin ubiegania się	U w a g a
		Płaca		Dodatek na mieszkanie		Dodatek aktywalny				odbyć praktykę na próbie i jak długo	złożyć egzamin i z jakich przedmiotów			
		złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.							
Kilka posad drogomistrzów — lub nadzorców rzek	Przy galicyjskich okręgach budowniczych	350	—	—	—	87	50		Ubiegający się o te posady powinien władać językami krajowymi, dobrze czytać, pisać i rachować. Pożądane jest, aby umiał rysować, o ile to od empiryka wymaganem być może, nadto powinien być drogomistrz murarzem, kamieniarzem lub cieślą, nadzorca zaś rzek, wywieszonym flisakiem			Prośby podawać należy do c. k. Namiestnictwa we Lwowie w przepisanej drodze służbowej	Do 15go września 1883.	Do tych posad jest już dwóch uprawnionych kompetentów zapisanych.

Lwów, dnia 20 lipca 1883.

(500 2-3)

L. 13468/pr. (5133 2-3)
 W celu obsadzenia jednej posady c. k. weterynarza powiatowego w XI randze, a to dla powiatów Sniatynskiego i Kołomyjskiego z siedzibą w Sniatynie rozpisuje się niniejszem konkurs do dnia 20 sierpnia br. Ubiegający się o tę posadę mają wnieść podania przez ek. Starostwo swego zamieszkania, a jeżeli w związku służbowym zostają, przez swoją władzę przełożoną do Prezydium ek. Namiestnictwa i do podać dołączyć: świadectwo z odbytego egzaminu rządowego weterynaryjnego i dyplom wetery-

narski, oraz dowody wieku, dotychczasowej praktyki i znajomości języków krajowych.
 Z Prezydium c. k. Namiestnictwa Lwów, dnia 30 lipca 1883.

L. 13164. (5143 2-3)
KONKURS
 na posadę ekspedyenta przy c. k. urzędzie pocztowym w Krasieczynie w powiecie Przemyskim za kontraktem służbowym i kaucją w kwocie 300 z rocznymi poborami płacy 300 zł., ryczałtu kancelaryjnego 80 zł. i płacy za służbę telegraficzną 120 zł.

Podania należy wnieść do czterech tygodni w c. k. Dyrekcji poczt we Lwowie.
 Lwów, dnia 30 lipca 1883.

L. 7494. (5123 3-3)
 Niniejszem ogłasza się konkurs na jedną posadę nauczyciela
 I. z kwalifikacją do nauki języka niemieckiego w całem filologii klasycznej zaś przynajmniej w niższem gimnazjum w c. k. gimnazjum w Drohobyczu.
 II. z kwalifikacją do nauki filologii kla-

sycznej w całem gimnazjum w c. k. gimnazjum w Złoczowie.
 Z każdą z tych posad połączoną jest płaca z dodatkiem aktywalnym i dodatkami pięcioletniemi w myśl ustaw z dnia 9 kwietnia 1870 i z 15 kwietnia 1873.
 Podania, zaopatrzone w potrzebne dokumenta należy wnieść do Prezydium Rady szkolnej krajowej za pośrednictwem bezpośrednio przełożonej władzy najpóźniej do dnia 26 sierpnia 1883.
 We Lwowie, dnia 28 lipca 1883.

Rozmaite obwieszczenia.

L. 26442. (4986 3—3)
C. k. sąd krajowy we Lwowie zawiadamia z miejsca pobytu i życia niewiadomego Mechla Flaum w sprawie Maryi Walterowej, Jana Pieniżka, Józefy Kwolewskiej, Władysława Wielogłowskiego, jako opiekuna małoletniej Władysławy Pieniżek, przeciw spadkobiercom Mortka Flaum, a mianowicie: Josny Maschler, Rachli Laulich, Józefowi Flaum, Maryem Flaum i Mechlowi Flaum o wykreślenie prenotacji sumy 1192 zł. z stanu biernego dóbr Łososiny górnej, dla Mechla Flauma, z życia i miejsca pobytu niewiadomego, kuratorem ad actum adw. dra. Blizińskiego z zastępstwem adw. dra. Jahla ustanowiony został.
Lwów, dnia 4 lipca 1883.

L. 6951. (4948 3—3)
C. k. sąd obwodowy w Złoczowie podaje do wiadomości, iż na prośbę Benischa Wallacha z 29 maja 1883 l. 5103 tutejszemu sądowni uchwałą z 2 czerwca 1883 l. 5103 polecono Benischowi Fisch zapłatę sumy wekslowej 35 zł. w. a. z 6% odsetkami od 27 lipca 1880 i kosztami sporu 3 zł 54 ct., tudzież że dla z życia i miejsca pobytu niewiadomego Benischa Fisch ustanowiono kuratorem adwokata dra. Mijakowskiego z substytucją adwokata dra. Bileta w Złoczowie, wzywając Benischa Fisch, aby temuż kuratorowi podał środki obrony lub innego pełnomocnika zamianował i sąd o tem zawiadomił.
Złoczów, dnia 23 lipca 1883.

L. 12461. (5061 3—3)
C. k. sąd krajowy wzywa posiadacza zaginionej książeczki udziałowej Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Krakowie, na imię Tadeusza Langie dnia 3 lipca 1875, na zł. 400 wystawionej, Nr. 205 opatrzonej, ażeby o takowej w przeciągu sześciu miesięcy sądowni krajowemu doniósł, gdyż w przeciwnym razie książeczka ta za umorzoną uznaną zostanie.
Kraków, dnia 15 czerwca 1883.

L. 27747. (5103 3—3)
C. k. sąd krajowy cywilny we Lwowie wzywa posiadacza wrzeczono zagubionej książeczki wkładowej galic. kasy oszczędności do l. 7535 wystawionej, na imię Wojciecha Kasprzak opiewającej, której stan z dniem 1 stycznia 1883 wynosił 420 zł. 69 ct. ażeby w przeciągu jednego roku, 6 tygodni i 3 dni, licząc od dnia ogłoszenia niniejszego edyktu po raz trzeci w „Gazecie Lwowskiej”, powyższą książeczkę tutejszemu c. k. sądowi krajowemu przedłożył, w przeciwnym bowiem razie na żądanie proszącego Jana Paczkowskiego niniejsza książeczka za umorzoną uznaną zostanie.
Lwów, dnia 7 lipca 1883.

L. 13893. (5052 3—3)
Z dniem 1 sierpnia 1883 zostaje zwinęta c. kr. stacya telegraficzna w Samborze i będzie wykonywaną służba telegraficzna przez tamtejszy c. kr. urząd pocztowy eo się niniejszem podaje do publicznej wiadomości.
Lwów, dnia 27 lipca 1883.
W zastępstwie
Nawratil.

Ч. 13893. (5052 3—3)
Съ днёмъ 1го августа 1883 зносите са ц. к. телеграфична стация въ Самборскъ а служба телеграфична еседе выкониватиса черезъ тамтеишій ц. к. почтовый оурадъ, що симъ до пблнчннй еддомости подаетьса.
Львѣвъ, дна 27го юліа 1883.
Въ застѣпннчествѣ
Навратил.

Sl. 13893 (5052 3—3)
Mit 1ten August 1883 wird die f. f. Telegrafestation in Sambor aufgelassen und der Telegrafendienst bei dem dortigen f. f. Postamt ausgeübt werden. Was hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.
Lemberg, am 27 Juli 1883.
In Vertretung
Nawratil.

L. 4880. (5108 1—3)
Dla niewiadomego z życia i miejsca pobytu Jana Eger z Sapieszanki zawiadamia się niniejszem że Karol Schmidt dnia 22 utego 1882 l. 981 wniósł przeciw niemu

pozew o zapłacenie kwoty 57 zł. w. a. że kuratorem ustanowiono dla niego Ludwika Juchuma z Kamionki i do rozprawy sumarycznej wyznaczono termin na 16 sierpnia 1883, o godz. 9 rano, na który Jana Egera przez edykt z tem się wzywa, żeby albo ustanowionemu kuratorowi informacji udzielił, albo też osobiście lub przez pełnomocnika zgłosił się inaczej złe skutki zaniedbania sam ponosić będzie.

Z c. k. sądu powiatowego
Kamionka, 23 lipca 1883.

L. 3100. (5129 2—3)
C. k. sąd powiatowy Żywiecki zawiadamia z miejsca pobytu Maryę Igo Plochowską 2go Brischke że Regina Ulrichowa wniosła pod dniem 12 maja 1883 l. 3100 przeciw niej prośbę celem wydobycia resztującej pretensyi 400 zł. z przynależnościami z większej sumy 600 zł. pochodzącej o egzekucyjnie oszacowanie tej realności że termin do tej czynności egzekucyjnej na 28 sierpnia 1883 godzinę 10tą rano został wyznaczony i dla niej z powodu niewiadomego miejsca jej pobytu p. dr. Stanisław Łazarzski adwokat w Białej, kuratorem do aktów ustanowiony został polecając jej, ażeby wtym względzie z kuratorem się porozumiała lub innego pełnomocnika sądowi w czas przedstawiła, inaczej skutki zaniedbania sama sobie przypisać będzie musiała.
Żywiec, 18 maja 1883.

L. 5380. (5126 2—3)
C. k. sąd powiatowy w Jarosławiu zawiadamia, iż w sprawie egzekucyjnej Karola Lüftnera przeciw Fanny Juer o 68 zł. z przyn. wskutek rozpisanej licytacji ruchomości dłużniczki, dla wierzycieli, którymby uchwała licytacyjna przed terminem licytacyjnym doręczoną być nie mogła, adwokat Gaberle kuratorem ustanowiony.
Jarosław, 20 czerwca 1883.

L. 2243. (5150 1—3)
C. k. sąd powiatowy w Tuchowie wzywa nieobecnego, z miejsca pobytu niewiadomego, ażeby w przeciągu jednego roku, i 6 tygodni, jako spadkobierca zmarłego w Tuchowie ab intestato na dniu 21 maja 1881 Pawła Sowy o miejscu swego pobytu c. k. sąd lub ustanowionego kuratora Ludwika Słowickiego uwiadomił, inaczej pertraktacja z kuratorem przeprowadzoną zostanie.
Tuchów, dnia 15 czerwca 1883.

Księgi gruntowe.

L. 6636. (5161)
C. k. sąd powiatowy w Krośnie zawiadamia, iż dnia 10 sierpnia 1883 rozpoczną się dochodzenia miejscowe, celem założenia księgi gruntowej w gminie katastralnej Targowiska, z miejscowością Widacz
Każdy, kto ma prawny interes w zbadaniu stosunków posiadania, winien się zgłosić i wszystko przytoczyć, co dla wyjaśnienia, lub ochrony swych praw za stosowne uzna.
Krosno, 30 lipca 1883.

L. 818322. (5162)
Dochodzenia miejscowe, celem założenia ksiąg gruntowych dla gminy katastralnej Zagórze z Nyszkowcami powiatu sądowego Kutyszcze powiatu sądowego Załóżce, rozpoczyna komisya hipoteczna 16 sierpnia 1883.

Każdy interesowany ma zatem zgłosić się i wszystko przytoczyć, co dla obrony praw swych uzna za stosowne.
C. k. sąd powiatowy.
Założce, 26 lipca 1883.

Dochodzenia miejscowe celem założenia ksiąg gruntowych dla gminy katastralnej Zagórze z Nyszkowcami powiatu sądowego Założce rozpoczyna komisya hipoteczna 26 sierpnia 1883.

Każdy interesowany ma zatem zgłosić się i wszystko przytoczyć, co dla obrony praw swych uzna za stosowne.
C. k. sąd powiatowy.
Założce, 26 lipca 1883.

Upadłości.

L. 10045 (5157 1—3)
C. k. sąd obwodowy w Tarnowie podaje do publicznej wiadomości, że adw. dr.

Goldhammer zatwierdził na urządzie zarządcy masy rozbiorowej Henryka Gewürza a zast. jego dr. Ludwika Gläsera zamianował.
W Tarnowie, dnia 19 lipca 1883

L. 26. (5063 3—3)
Do likwidacyi wierzytelności do masy rozbiorowej Mojżesza Bochnera, handlarza towarów żelaznych w Kołomyi, dodatkowo zgłoszonych wyznaczam termin na dzień 24 sierpnia 1883 o godz. 9 rano.
Kołomyja, 6 lipca 1883.
Komisarz konkursowy:
Andrzejowski.

L. 4945. (5064 3—3)
W sprawie upadłości Józefa Beisera, kramarza w Kołomyi, został adw. dr. Jan Freudenberg jako stały zawiadowca, Józef Marmorosch jako tegoż zastępca zatwierdzonym.
C. k. sąd obwodowy.
Kołomyja, 26 maja 1883.

L. 18634. (5080 2—3)
C. k. sąd krajowy jako handlowy w Krakowie na zasadzie §. 62.1 ordynacyi konk. zezwolił na otwarcie konkursu na majątek L. Finkowej właścicielki sklepu modniarskiego w Krakowie a mianowicie na majątek ruchomy gdziekolwiek by się takowy znajdował a na majątek nieruchomy o tyle, o ile takowy położonym jest w tych krajach w których ordynacja konk z d. 25 grudnia 1868 obowiązuje.
Komisarzem konkursowym ustanawia się P. Radcę sądu krajowego Dr. Prokopa a tymczasowym zarządcą masy pana adw. Dr. Retingera z substytucją pana adw. Dr. Schoena.

Wierzycieli wzywa się niniejszem, aby na terminie dnia 13 sierpnia 1883 przed komisarzem konkursowym wyznaczonym za przedłożeniem dokumentów, któreby ich pretensye wykazywały, oświadczyli się co do ustanowienia tymczasowego zarządcy masy lub co do ustanowienia innego, tudzież aby wybrali wydział wierzycieli.

C. k. sąd krajowy wzywa tych wierzycieli którzy swych pretensyi przeciwko masie konkursowej chcą dochodzić, aby takowe w tym przypadku gdyby się proces w toku znajdował do dnia 15 września 1883 w c. k. sądzie krajowym w Krakowie podług przepisu ordynacyi konk. unikając szkodziwych skutków prawa zgłosili a na terminie na dzień 29 października 1883 o godz. 10 z rana w biurze komisarza konkursowego oznaczonym wywierzycielni i swoje wnioski co do oznaczenia pierwszeństwa swych pretensyj poczynili.

Wierzycielom, którzy pretensye swoje zgłoszą, a na owym terminie, będą obecni przysłuża prawo na miejsce tymczasowego zarządcy masy, jego zastępcy i wydziału wierzycieli którzy dotąd obowiązki te sprawiali, powołać ostateczne osoby w których zaufanie pokładają.

Wierzyciele którzy w Krakowie lub w jego pobliżu nie zamieszkują, winni są przy zgłoszeniu wymienić pełnomocnika zamieszkałego w celu doręczenia uchwał sądowych w przeciwnym bowiem razie na wniosek komisarza konkursowego wierzycielom rzeczoznaczonym na ich niebezpieczeństwo i koszt kurator ustanowionym zostałyby.

Dalsze ogłoszenia w toku postępowania konkursowego umieszczane będą w urzędowej „Gazecie lwowskiej“.

Termin do likwidacyi oznaczony, jest zarazem termin eo do układów z wierzycielami.

Kraków, 27 lipca 1883.

Galicyjski Bank kredytowy.

Wykaz z dniem 31 lipca 1883.

Asygnaty kasowe	zł. 317.900.—
Wkłádki na książeczki	zł. 1,856.168.16
	(5168)

Bank Galicyjski dla Handlu i Przemysłu w Krakowie.

Z dniem 31 lipca 1883 r. było w obiegu:
Asygnacyj kasowych naszego Banku a. w. z. 214.500.
Kraków, dnia 1 sierpnia 1883.

(5144) **Dyrekcya.**

L. 29892. (5142 2—3)
C. k. sąd krajowy we Lwowie jako instancya konkursowa podaje do wiadomości, że z powodu uchylenia w myśl §. 80 u. k. p. adw. dr. Malego od urzędu zarządcy masy rozbiorowej J. S. Jürgensa, termin do wyboru nowego zarządcy na dzień 14 sierpnia 1883 o godzinie 10tej przed południem w biurze 10 się wyznacza, na który wzywamy wszystkich wierzycieli konkursowych szczegółowo i edyktem niniejszym.
Z c. k. sądu krajowego
Lwów, dnia 21 lipca 1883.

Doniesienia prywatne.

(4887)

Sprostowanie.

Umieszczone w Gazecie Nr. 169 „Zamknięcie Rachunków“ Towarzystwa Wzajemnego Kredytu, zarejestrowanego Stowarzyszenia z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Sędziszowie, za Iszy rok swej działalności, t. j. od 1/1 do 30/12 1882 roku, prostuje się w ten sposób: że koszta Administracyi wynoszą „12 złr. 31 ct.“ a nie „1231 złr.“ jak mylnie wydrukowano.

Sędziszów, dnia 1 sierpnia 1883.

Aleksander Smoleński. Ignacy Deisenberg.

(5170 1—3)

Obwieszczenie.

Zarząd masy konkursowej J. Streichenberga sprzedza z wolnej ręki handel towarów Norymberskich, oszacowany na 4.300 złr.

Oferty, zaopatrzone w 10proc. wadium zaofiarowanej ceny kupna, przyjmują do 10 b. m.

Tarnów, 2 sierpnia 1883.

Dr. Goldhammer.

Pieniądze

w różnych kwotach, ludziom rzetelnym na mierny procent, są do wypożyczenia. Bliższa wiadomość pod adresem: **A. Z w Nowym Sączu.** (4968 3—3)

Oliwę i smarowidła do maszyn

w rzeczywistości najlepszych gatunkach oraz

Siarczan miedzi

(siny kamień) jak również

korzeń mydlany do prania wełny,

polecają po najtańszych cenach

Hübner i Hanke

we Lwowie (4903 4 16)

KAZIMIERZ LEWICKI

Główny skład dla Galicyi

PORCELANY, SZKŁA I TOWARÓW MIĘSZANYCH

we Lwowie ulica Trybunalska l. 6
założony w roku 1846.

poleca dla kościołów i cerkwi:

AMPULKI

szklanne gładkie, para 45 cent. — szklanne rzniete, para 1 zł. i wyższe
TACKI pod ampulki kryształowe sztuka